

Maros megyében is aratják a búzát

Szép hozamokra számítanak a gazdák

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A nyári kánikulában megfeszített tempóban dolgoznak a gabonaföldeken, teljében az aratás. Idén korábban ért be a termés, a sörárpát már learatták, rövidesen befejezik az árpa aratását is, és nekiláttak a korai búzafajták betakarításának. A termés jónak ígérkezik, búzából 5600 kilogrammos átlaghozamra számítanak – nyilatkozta lapunknak Silvia Jude, a Maros Megyei Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatóság főtanácsadója.

Mezey Sarolta

Búza – több mint 30 ezer hektáron

– Maros megyében a napokban elkezdődött el a búza aratása, Radnót és Dicsőszentmárton környékén, a Mezőségei Nagysármás térségében. Főként azokon a táblákon vágják a búzát, amelyeken korai fajtákat termesztettek. Az előrejelzés szerint a termés jónak ígérkezik, a megyei átlagot körülbelül 5600 kilogrammra saccoljuk. Vannak olyan farmerek, akik, betartva a megfelelő technológiát, 6, 7, sőt 8 ezer kilogrammos termést takarítanak be. De vannak olyanok is, akik 4000 ezer kilogrammos hozamot érnek el. A megyében összesen 30.250 hektárról kell learatni a búzát.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Időutazás a Somin

A KULT Feszt, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemmel és a Marosvásárhelyi Állatkerttel partnerségben, Németh Előd filmkritikus kalauzolásával a korai némafilmekről elindulva hívja az érdeklődőket filmes időutazásra július 12-én, pénteken este 9 órától a somostetői amfiteátrumba.

2.

Híd a nemzedékek között

Az Edunium Egyesület célja a generációk közötti közeledés, kapcsolat, párbeszéd erősítése – választja érdeklődésére Zayzon Zsuzsánna, aki civilben kommunikációs tanácsadó és rendezvényszervező magánvállalkozást működtet.

6.

Ember és állat harmóniája

A házi kedvencek szembetegségeit az örökletes betegségek mellett gyakran balesetek okozzák. A Noé Bártkő Állatgyógyászati és Állatápolási Központ vezetője, dr. Pálosi Csabát a kutyáknál előforduló szembetegségek tüneteiről és gyógy módjáról kérdeztük.

7.

50% kedvezmény nyugdíjasok részére augusztus 31-ig!

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Artnális

Paradigmaváltás?

Mózes Edith

A romániai választópolgárok nem sokra tartják az ideológiai orientációt, amikor kiválasztják a nekik tetsző pártokat a választásokon. Bár a politikusok nagyra értékelik a „jobboldal” vagy a „baloldal” ideológiai címkézést, a választók számára ez kevéssé számít.

Az INSCOP minapi felmérése értelmében a választások előtt felborul minden, amit a választók ideológiai irányultságáról addig tudtak vagy gondoltak. Az embereket nem érdekli sem a jobboldal, sem a bal. Illetve, egyáltalán a téma.

Jól mutatja ezt, hogy a megkérdezettek csaknem fele nem tartja magát sem jobb-, sem baloldalinak. A megkérdezett választópolgárok 13,4%-a tartja magát baloldalinak, míg 19,1%-uk inkább jobboldali. A többség, 49,2% azonban egyiknek sem tartja magát. 15%-uk azt mondja, hogy nem tudja, mi a különbség egyik vagy másik között. A többi válaszadó 3,4%-a azt mondta, hogy tudja, vagy nem válaszolt.

A közvélemény-kutató intézet igazgatója szerint a lakosság politikai ideológiákkal kapcsolatos megítélésének tágabb átalakulásáról lehet szó. Szerinte a politikai identitáshoz kapcsolódó témák már nem annyira egyértelműek, és más témák felé orientálódnak. Ezért szókincs-váltásra lenne szükség, ha a román pártokról beszélünk.

Az INSCOP-felmérés tehát azoknak a profilját próbálta kialakítani, akik nem tartják magukat sem jobb-, sem baloldalinak. A kutatás készítői megállapították, hogy a politikai ideológia iránt érdektelenek között vannak politikai pártok szavazói is. Se jobb-, se baloldali a PSD-re szavazók 43%-a,

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

JÚLIUS

11., csütörtök

A Nap kel
5 óra 41 perckor,
lenyugszik
21 óra 14 perckor.
Az év 193. napja,
hátravan 173 nap.

IDŐJÁRÁS

Kánikula

Hőmérséklet:
max. 34 °C
min. 18 °C

***Isten éltesse!**

Ma NÓRA és LILI,
holnap IZABELLA és DALMA
napja.

DALMA: Vörösmarty Mihály
névalkotása a dal szóból.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. július 10.

1 EUR	4,9736
1 USD	4,5967
100 HUF	1,2650
1 g ARANY	350,5732

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Bernády György-kiállítás nyílik

A Maros Megyei Múzeum Történelmi Osztálya a Bernády György. Viszonyrendszerek és kapcsolati hálók című kiállítás megnyitójára várja az érdeklődőket július 12-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalotába, az I. emeleti jobb szárnyba. A látlat a városépítő polgármester pályáját és lenyűgöző eredményeit tárja a látogatók elé.

Madarasok találkozója

Július 11–14. között Backamadaras lesz a házigazdája a 17. Madarasok találkozójának, Backamadaras, Mezőmadaras, Csíkmadaras, Kunmadaras, Madaras települések ünnepeinek együtt. A rendezvény keretében július 13-án, szombaton 11 órától ünnepi istentiszteletet tartanak, 15 órától kulturális műsorra kerül sor, a polgármester köszöntőjét követően megünnepelik a Backamadarasért Egyesület 20. születésnapját, majd a testvértelepülések bemutatkozó műsorral lépnek fel, ezt követően pedig az Apró, a Közép és a Nagy Kincses néptáncgyűttek lépnek színpadra. Az esti órákban, 21 órától a Titán koncertezik, 22 órától pedig Dj Andriss szórakoztatja a közönséget.

Községi napok Nyáradkarácsonban

Községi napokat tartanak a hétfőgőn Nyáradkarácson községben, a csibai iskola udvarán. A kétnapos rendezvénysorozaton színes programok, előadások, koncertek és gyerekfoglalkozások várják az érdeklődőket. Az eseményt szombaton délután focimeccsek nyitják, 18 órától helyi tehetségek előadását lehet megtekinteni. Ezt követi a habparti, az este további részében pedig Dombi Mónika és Dj Beró biztosítják a jó hangulatot. Vasárnap 11.30-tól ünnepi istentiszteletre kerül sor, délután, a helyi gyerekek néptáncbemutatóját követően a Kalangya néptáncscsoport lép színpadra Ritzi Ilka Krisztina vezetésével. Az est folyamán a The Voice győztese, Szakács Erika, majd Jessy és a Titán zenekar szórakoztatja a résztvevőket. A rendezvényt tűzijátékkal zárják.

Nyáradmente fesztivál

Július 27. és augusztus 4. között hatodik alkalommal tartják meg Nyáradszeredában a Nyáradmente fesztivált. A szervezők koncerteket, szabadtéri bulikat, gyermekprogramokat, kézműves-foglalkozásokat, bicikli- és gyógytorna-nyújtást, gyalogtúrákat, kerekasztal-beszélgetéseket, könyvbemutatókat, filmvetítéseket, sportrendezvényeket, néptáncot, retró bulit, borudvart ígérnek. Fellép a Bekecs Néptáncszínház, augusztus 1-jén az Irigy Hónaljmirigy, 2-án a Republik, 4-én az Edda koncertezik.

12 napos terápiás program szenvedélybetegeknek és családjuknak

Augusztus 19–30. között 12 napos terápiás programot szervez a Bonus Pastor Alapítvány a magyarózdai terápiás otthonban a függőségeiktől szabadulni akaró szenvedélybetegek és családtagjaink részére. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Marosvásárhelyen és környékén McAlister Magdolnánál lehet a 0752-246-814-es telefonszámon.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Retró hangulat retró filmekkel

Időutazás a Somin

A KULT Feszt, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen és a Marosvásárhelyi Állatkerttel partnerségben, Németh Előd filmkritikus kalauzolásával a korai némafilmeiktől elindulva hívja az érdeklődőket filmes időutazásra július 12-én, pénteken este 9 órától a somostetői amfiteátrumba.

Tasnády Ádám

Hasonló filmvetítésekre július 26-án, augusztus 9-én és 30-án is sor kerül.

Ez egy nyári szezont lefedő, rendhagyó moziprojekt, amelyet az említett időpontokon ingyenes tevékenységként kínál a három intézmény, Németh Előd filmkritikus kalauzolásával, a Somostető amfiteátrumában. Az elsődleges cél az időutazás a filmek világában, de a tematika változik. A korai filmek mellett minden alkalommal bemutatják a szervezők a Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem egy-egy filmes produkcióját, ezzel is népszerűsítve a helyi művészetet és kultúrát. Kedvezőtlen időjárás (eső, vihar) esetén a szervezők fenntartják a jogot a program törlésére.

Az esemény szervezője, *Bota Trombitás Melinda* nyilatkozott a Marosvásárhelyi Rádióknak, illetve lapunknak:

– *Honnan indult a filmvetítés ötlete?*

– Elsődlegesen arra gondoltunk, hogy fel kell ölelnünk a kultúrát. Így vettük figyelembe a somostetői amfiteátrumot, amit kissé mindenki elfelejtett. Itt zajlanak majd a vetítések. Szántó Jánossal, a Marosvásárhelyi Állatkert igazgatójával volt egy érdekes beszélgetésünk, amikor mindent próbáltunk felidézni a régi időkben, és felmerült, hogy milyen sok minden háttérbe szorult. Megfogalmazódott

bennünk, hogy jó lenne feleleveníteni a régi időket és emlékeket.

– *Milyen filmeket láthat majd a közönség?*

– Ezúttal a némafilmek kategóriája és műfaja került előtérbe. Ez nekem régi álmom volt, fontosnak találok a régi kor filmjeit népszerűsíteni. Véleményem szerint ezek az alkotások minden generációhoz szólnak. Az első alkalommal Charlie Chaplin-filmeket vetítettünk, most pénteken pedig *A generális* (The General) című, 1926-ban bemutatott amerikai némafilmet fogjuk megnézni Buster Keaton főszereplésével. Ott lesz velünk Németh Előd filmkritikus, aki bevezet bennünket a film világába. Célunk, hogy generációkat, különbözőségeket, hasonlóságokat felkarolva, összekapcsolva, egyetlen közös program keretében próbáljuk meg népszerűsíteni a kultúrát saját ízlésvilágunknak megfelelően.

Ugy gondolom, hogy ezeket az alkotásokat javarészt elfelejtettük. És ha már egy hosszú távú projektről van szó, visszanyúlunk a filmtörténet kezdetéhez.

– *Hogyan jön képbe a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem?*

– Minden filmvetítés alkalmával a diákok egy saját filmes produkcióját is be fogjuk mutatni. Nekik is vannak saját alkotásaik, és fontosnak találjuk a helyi alkotók munkásságát is megmutatni a nézőknek.

A Várad folyóirat legfrissebb számáról

Most került ki a nyomdából az irodalmi, művészeti, kulturális, társadalmi, tudományos folyóirat ez évi 7. száma, ami száz oldalon kínál olvasni- és látnivalót. A július havi *Váradot* Siska-Szabó Hajnalka aradi festőművész legutóbbi munkái illusztrálják, az alkotót Pataky Lehel Zsolt volt nagyváradi újságíró mutatja be.

A *Restitutio in integrum* rovat ezúttal Csávossy György (1925–2015) két, nyomtatásban eddig meg nem jelent versét hozza előtérbe. Először közöl a *Váradban* a kiváló vajdasági költő, Tari István, egyszerre öt verset. Füzesi Magda kárpátaljai költő kivételesen egy rövidprózát kínál közlésre. Verset olvashatunk még a kovásznai Czilli Aranka, a budapesti Debreczeny György és az érmihályfalvi Szilágyi Ferenc Hubart jóvoltából.

Novellát Zentai László (*Az utolsó lélegeztetőgép*) és Lőrincz György (*Kuron Anna balladája*) közöl a friss lapszámban, további rövidprózákat pedig Juhász Zsuzsanna, Kovács-Széles Andrea, Tóth Ágnes és Wessely Gábor. Különös olvasmány Derzsy-Ben Ond *Szúrós tekintet kedvelen emberektől* című írása.

A művelődéstörténész Fülöp László ezúttal egy 17. szá-

zadi titokzatos közszereplőről ír *Váradai Gyulai István és portai követsége* címmel. Kégl Ildikó a marosvásárhelyi Szentgyörgyi László legújabb novelláskötetét recenzálja (*A Bús Tehén besúgója*), Lőrincz József pedig a *Mosolyváltás* című antológiát, ami kortárs udvarhelyszéki szerzők humoros írásaiból készült.

A júliusi *Váradban* két „zenés interjú” is olvasható: az egyiket a dzsesszmuzikus Sárk Péterrel, a másikat a rockzenész Pataki Attilával, az Edda Művek frontemberével készítette Tóth Hajnal. Szintén ő tudósít Lipcei Márta *Improvizáció* című legfrissebb verseskötetéről. Fried Noémi Lujzának a *Summatio* című fotókiállítás megnyitóján, az idei Szent László Napokon elhangzott méltatása is olvasható a friss lapszámban, amelyből ezúttal sem hiányzik Barabás Zsuzsa klasszikus keresztretjténye; megfjétésének beküldésével előfizetést lehet nyerni.

A kiadvány újságosbódékban, könyvesboltokban vásárolható meg, előfizetéséről itt lehet érdeklődni: varadszerkesztoseg@gmail.com. A korábbi lapszámok a Varad.ro honlapról tölthetők le.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasag.ro **E-mail:** nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Összeférhetetlenséggel vádolják Temesvár polgármesterét

Összeférhetetlenséggel vádolja Dominic Fritz temesvári polgármestert az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) egy szerdán közzétett közleményében. Az eljáró tagadta a vádak, és bejelentette: megtámadja a bíróságon az ANI döntését.

A közhivatal viselő személyek vagyonosodását vizsgáló hatóság szerdai közleményében azt állítja, hogy Dominic Fritz még a 2020-as választási kampányban pénzt vett kölcsön egy magánszemélytől, majd polgármesterré választása után előjáróként egy olyan cég javára írt alá önkormányzati okiratot, melyet az illető személy képviselt.

Az ANI szerint a 2020 novemberében hozott döntésével Fritz megszegte az összeférhetlenségre vonatkozó jogszabályokat, így a vádak beigazolódása esetén elveszitheti polgármesteri mandátumát, valamint három évre megfoszthatják a közhivatal viselésének jogától.

Dominic Fritz szerdán Facebook-oldalán reagált a vádjakra, abszurdnak nevezve az ANI döntését, melyet szerinte nem támasztanak alá tények. Bejelentette, hogy bíróságon támadja

meg a döntést. Mint írta, az illető magánszemély építész, és egy kliense számára készített elő egy övezeti városrendezési tervet (PUZ), melyet még elődje, Nicolae Robu látott el kézzel. Mielőtt azonban az ezzel kapcsolatos önkormányzati határozat a döntéshozó testület elé került volna, hivatalban lévő polgármesterként neki is alá kellett írni a dokumentumot.

Hangsúlyozta: az építész – aki a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) helyi önkormányzati képviselője – nem volt kedvezményezettje a PUZ-nak, ahogy jómaga sem látott egy lejt sem a tőle kölcsönkért pénzből. Mint mondta, a kért 25 ezer lejt azonnal visszaadta, amint a választási hatóság folyósította számára a kampányra szánt pénzt.

Dominic Fritz 2020-ban a szavazatok 54 százalékával lett Temesvár polgármestere. A június 9-i előre hozott romániai helyhatósági választásokon 49 százalékkal újrázott, így ösztől újabb négy évig ő áll a bánsági nagyváros élén.

A Németországban született, romániai felmenőkkel nem rendelkező politikus egy hete jelentette be, hogy román állampolgárságot nyújtott be. (MTI)

Vlagyimir Kara-Murza szabadon engedését követelik

Vlagyimir Kara-Murza bebörtönzött ellenzéki politikus haladéktalan szabadon engedését követelte szerdán Oroszországtól David Lammy brit külügyminiszter.

Lammy a londoni külügyi tárca által közzétett nyilatkozatában rendkívül aggasztónak nevezte, hogy az orosz hatóságok nem engedélyezik az orosz–brit kettős állampolgárságú Kara-Murza jogi képviselőinek az elítélt politikus felkeresését a börtönkórházban, és nem engedélyezik azt sem, hogy a moszkvai brit nagykövetség konzuli segítséget nyújtson Kara-Murza-nak.

A brit külügyminiszter szerdai nyilatkozatának előzményeként az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének (PACE) politikai foglyokkal foglalkozó különleges jelentésvéje kedden aggódmát fejezte ki amiatt, hogy megszakadt minden kapcsolat Vlagyimir Kara-Murzával.

Sunna Avarsdóttir szerint Kara-Murzával július 4-én próbáltak kapcsolatba lépni ügyvédei az omszki börtönben, azonban az orosz hatóságok a jogi képviselőket azt mondták, hogy a politikust aznap kórházba vitték.

A PACE jelentésvéje szerint a kórházi kezelés okát nem közölték, nem szolgáltak felvilágosítással Kara-Murza egészségi állapotáról sem, és ügyvédek sem engedték be a kórházba. Kara-Murza – aki több nyilatkozatában elítélte az Ukrajna elleni orosz hadműveleteket – a háború kitörése után néhány héttel letartóztatták, és tavaly áprilisban 25 évi fegyházra ítélték hazaárulás és az orosz hadseregről szóló hamis állítások terjesztése címén.

London nem sokkal később szankciókat jelentett be olyan orosz igazságszolgáltatási tisztviselők és nemzetbiztonsági ügynökök ellen, akiknek részük volt a Vlagyimir Kara-Murza elleni büntetőeljárásban.

Szerdai nyilatkozatában a brit külügyminiszter úgy fogalmazott: az orosz ellenzéki mozgalom tagjára kirótt 25 évi abszurd börtönbüntetés is jelzi a Kreml „mélységes félelmét” attól, hogy az orosz nép tudomást szerez az Ukrajna ellen indított illegális háború realitásairól.

David Lammy szerint Vlagyimir Kara-Murza elítélése az orosz ellenzékkel szembeni célzott elnyomó intézkedések további bizonyítékául is szolgál. (MTI)

Izraeli védelmi miniszter: A Hamász fegyvereseinek hatvan százaléka halott vagy sebesült

Joáv Galant izraeli védelmi miniszter szerint az izraeli hadsereg (IDF) megölte vagy megsebesítette a Hamász iszlamista terrorszervezet fegyvereseinek hatvan százalékát a Gázai övezetben.

A miniszter január végén azt közölte, hogy a Gázai övezetben a Hamász terroristáinak legalább fele már meghalt vagy megsebesült. „Felszámoltuk a Hamász huszonnégy zászlóalját vagy túlnyomó többségüket” – hangsúlyozta Galant az izraeli parlamentben szerdán.

Az IDF parancsnokai szerint a Hamász zászlóaljai mint katonai alakulatok valóban megszűntek – vagyis az iszlamista seregek nincs lehetősége nagy és szervezett támadást indítani az IDF erői ellen több tucat vagy több száz harcossal, vagy átlépni a határon a szomszédos izraeli településekre.

Ennek hiányában a Hamász fő tevékenysége jelenleg a kis csoportos vagy egyéni harc az izraeli katonák ellen, a zászlóalj helyreállítás azokon a helyeken, ahonnan az IDF kivonult, és a polgári kormányzás megújítása Gáza kétmillió lakosa felett.

Galant a kneszetben megerősítette a keddi bejelentést, miszerint egy hónap múlva megkezdik az ultraortodoxok behívását a hadseregbe. „A július-augusztusi toborzásban körülbelül háromezer behívót küldünk ki. Nem összetűzéseket, hanem sikereket próbálunk elérni ebben a folyamatban, – közölte a védelmi miniszter, miután a legfelsőbb bíróság úgy döntött, hogy a jogegyenlőség és az egységes közteherviselés

érdekében az ultraortodoxoknak is szolgálniuk kell az izraeli hadseregben.

„Azért tesszük, hogy javítsuk az IDF működését, amelynek katonákra van szüksége. Ez valós igény. Célunk, hogy egyre több ultraortodoxot vonjunk be az IDF-be. Nem a konfrontáció vagy a megosztottság az érdekünk” – tette hozzá.

A kneszet ülése közben az épület előtt az október 7-én az övezetbe hurcoltak családtagjai magukat ketrecre zárva követelték a tűszalku és a tűszünet aláírását, szeretteik kiszabadítását.

„Lépj be te is a ketrecekbe, és érezd, miként érzik magukat az elraboltjaink. Nem bírják tovább, haldokolnak” – kérte a politikusoktól az egyik tűsz testvére. Az ellenzéki Van Jövő párt egyik képviselője felhívását követve csatlakozott hozzá. „Felszólítjuk a miniszterelnököt, hogy jusson egyezsége a lehető leggyorsabban, és hozza vissza azokat, akiket még lehet” – kérték a hozzátartozók.

Közben az IDF arra szólította fel az övezet északi részén fekvő Gázaváros összes lakóját, hogy vándoroljanak délre, Deir al-Balah területére, mert hadműveleteket folytatnak a városban.

Az IDF szóvivői szerdán újabb, 21 éves izraeli kommandós katonát halálát jelentették be, aki kedden az övezet közepén esett el tűzharcban. Ezzel 327-re emelkedett a gázai szárazföldi harcokban tavaly október óta elesett izraeli katonák száma. (MTI)

Rendkívüli vihar csapott le Belgiumra, halálos áldozata is van

Óránként több mint száz kilométeres széllesekkel rendkívüli vihar vonult végig Belgiumon kedd este, Brüsszelben egy csecsemőre rázuhant egy leszakadt faág, a két hónapos gyermek a helyszínen életét vesztette – közölték a helyi hatóságok az RTBF belga közszolgálati rádió és televízió internetes oldalának szerdai tájékoztatása szerint.

A beszámolókat szerint az országon végigvonuló, orkánerejű szelet heves esőzés kísérte. A felhőszakadás áradásokat okozott országwide. A hőmpölygő víz aluljárókat öntött el, fákat döntött ki, ágakat szakított le, jelentős közlekedési fennakadásokat okozott. Több utat és számos aluljárót lezártak a forgalom elől, a tömegközlekedés több vonalon megszakadt vagy akadozott. A közparkok legtöbbjét lezárták.

A tűzoltókat tucatnyi helyszínre riasztották országwide. Egy bevásárlóközpont teteje beszakadt a kelet-flandriai Bra-

kelben, két embert ki kellett menteni a romok alól – erősítette meg Stefaan Devleeschouwer, a település polgármestere. Heffen településen a helyi templom tetőzete teljes egészében elsöpörte a szél. A rossz időjárás különösen a belga fővárosban okozott jelentős károkat, a csecsemő is ott vesztette életét. A Brüsszel Uccle nevű városrészében található Wolvendael parkban bekövetkezett halálesetet Boris Dillies, a kerület polgármestere szerda reggel erősítette meg.

Elmondta: a tragédia 16 óra után történt, noha a vihart csak 17 óra utánra várták. A park lezárását is ekkorra tervezték. Az anya, aki gyermekével sétált a parkban, segítséget hívott, miután a hirtelen jött viharban rájuk szakadt az ág, de az időjárási viszonyok miatt a segítség megérkezése hosszabb ideig tartott. A közeli kórházban már nem tudták megmenteni a gyermek életét – közölte a polgármester az RTBF beszámolója szerint. (MTI)

Ország – világ

Orvadászatért is büntető-eljárást indítottak

A kedd délután a Bucsecs-hegységben egy medve által megölt turista ügyében a rendőrség nem csupán gondatlanságból elkövetett emberölés, hanem orvadászat gyanújával is nyomoz, mivel az agresszíven viselkedő és a támadás környékén maradó nagyvadat a hatóságok kilőtték. A Prahova megyei rendőrség szerdai közleménye szerint nyomoznak a szerencsétlen eset körülményeinek kiderítéséért, és az ügyesség vizsgálja a medve kilövésének törvényességét. A Prahova Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság (DSVSA) szerint megvizsgálják, hogy a medve veszett volt-e. Az intézmény igazgatója, George Stratulat elmondta, működési szabályzatuk előírja, hogy minden egyes kilőtt vad tetemét vírusvizsgálatnak vessék alá. Egy 19 éves lányt kedden megölt egy medve a Bucsecs-hegység Jepii Mici turistaútvonalán. A hegyimentők szerint a nagyvad elragadta és szétmárcangolta áldozatát. A holttest lehozását nehezítette, hogy a medve továbbra is a közelben ólálkodott, és több ízben megpróbált rátámadni a hegyimentőkre. A Prahova megyei csendőrség közlése szerint az eset után az illetékes bizottság elrendelte a rendkívül agresszív állat azonnali kilövését.

Románia tűzérési fegyverrendszereket vásárol

Aláírták a szerződést, amelynek értelmében Románia közel egymilliárd dollár értékben tűzérési fegyvereket vásárol Dél-Koreából – közölte szerdán a Hanwha Aerospace dél-koreai vállalat. A szerződést a bukaresti védelmi minisztériummal kötötte meg az ázsiai cég. A szerződés értelmében a Hanwha Aerospace 54 K9-es önjáró löveget, 36 K10-es automatizált lövedék-utántöltő járművet, löszert, valamint kiszolgáló járműveket szállít a román hadseregnek. Az eszközök leszállítása 2027 elején kezdődik, s 2029-ig tart majd. A szerződés értelmében a járművek zömét Romániában fogják legyártani helyi beszállítók bevonásával. (MTI)

Nőtt a külkereskedelmi hiány

Románia öthavi külkereskedelmi mérleghiánya 12,2 milliárd euróra nőtt, ami 1,23 milliárd eurós, 11,1 százalékos növekedés 2023 azonos időszakához viszonyítva – közölte az Országos Statisztikai Hivatal (INS) szerdán. Január–májusban 38,536 milliárd euró volt a román export értéke, 2,9 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az import értéke 0,2 százalékkal nőtt, 50,824 milliárd euróra. A legfontosabb termék kategóriát az export és az import területén is a járművek és a szállítási felszerelések jelentették, 47,1, illetve 36,5 százalékos részesedéssel. Tavaly 28,947 milliárd euró volt Románia külkereskedelmi hiánya. Az abszolút rekordot a 2022-es külkereskedelmi deficit jelenti, 34,09 milliárd euróval. (MTI)

8049 lejes átlagjövedelem

Az idei első negyedévben 8049 lej volt a romániai átlagjövedelem és 3210 lej az egy főre jutó bevétel; ez 7,3, illetve 7 százalékos növekedést jelent 2023 utolsó negyedévéhez képest – tájékoztatott szerdán az Országos Statisztikai Intézet (INS). A közlemény szerint éves összevetésben a háztartások átlagjövedelme 15,3 százalékkal, az egy főre jutó átlagos havi jövedelem pedig 14,8 százalékkal nőtt idén január és március között. A bérek és a hozzájuk kapcsolódó egyéb bevételek képezték a legfontosabb jövedelemforrást, a háztartások összes jövedelmének 68,8 százalékát. (Agerpres)

Paradigmaváltás?

(Folytatás az 1. oldalról)

a PNL-re szavazók 46%-a, az USR-re voksolók 40%-a, az AUR-t preferálók 44%-a.

Sőt, egyre több állampolgár vallja magát közömbösnek úgy általában a politika iránt. Azt mondják, nincsenek tisztában azzal, hogy mi történik a politikai színtéren. Ez magyarázza az ideológiák iránt érdektelenség igen nagy arányát is. Az INSCOP igazgatója azon a véleményen van, hogy paradigmaváltásnak vagyunk tanúi a politikai színtéren.

Ez lehet a magyarázata annak is, hogy a megkérdezetteknek csak az egyharmada azonosul jobb- vagy baloldali ideológiákkal. Tegyük hozzá, a román pártoknak sem sikerül ideológiai szempontból meghatározniuk magukat, csak deklaratív szinten. Ha konkrét intézkedésekről és döntésekről van szó, a dolgok nagyon zavaróvá válnak a politika iránt érdeklődők számára.

Oka lehet a politikai pártok következtelensége az ideológiai hovatartozás magyarázatában, illetve a politikai diskurzus konkrét cselekvésekben és intézkedésekben való tükrözése.

Ilyen körülmények között nem kell csodálkozni, hogy egy-két miccse és egy pohár sörrel szavazatot lehet vásárolni: baloldalra vagy jobbra. Az ideológia a legkevésbé sem számít.

A „rendszerátváltós” évfolyam találkozója

Fotó: Both Gyula

Évfolyamtalálkozókat tartottak az 1989-ben végzetek, az „aranykorszakban” utójára útnak indítottak és többnyire a Kárpátokon túlra kihelyeztek. Akkoriban még a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógy-szerészeti Intézet általános orvosi és gyermekorvosi karának a magyar hallgatói voltak. Ma hozzávetőlegesen fele-fele arányban maradtak itthon és hagyták el az édes anyaföldet. Amely mindig visszavár, egyetemi találkozókra kiváltképpen.

Dr. Ábrám Zoltán

A 35 éves találkozó „hivatalos” része a Studium-Prospero Alapítvány Trébely utcai tanári lakások szakkollégiuma kertjében kezdődött. A kert végében, a városra néző, csodálatos panorámával bíró domboldalon az alapítvány ügyvezető elnöke, dr. Vass Levente kezdeményezésére jelenleg mintegy másfél tucat kopjafa sorakozik. A Madarasi Hargita, a Nyerges-tető vagy éppenséggel a még közelebbi Bözödújfalú kopjafaerdőire emlékeztető, egyre gyarapodó számú kopjafák közössége, családja. „Kopjafaiskola”, hiszen a marosvásárhelyi orvosegyetem végzős évfolyamainak a fába vésett mementója a mindenkori végzetek és tanáraik, élők és holtak emlékére. Mindegyik kopjafa, a legújabbban leleplezett is, itt van az életünkben, és itt lesz a halálunk után is egy talpalatnyi örökkévalóságra.

Az ünnepélyes együttlétén Nagy László – nyugalmazottan is aktív – unitárius lelkes szép gondolatokat fogalmazott meg az itthonmaradásról, az orvosi hivatásról. Dr. Vass Levente kiemelte az alma materhez való mindenkori tartozás jelentőségét és annak a tudatát, hogy a Somostető aljából nemcsak a Székelyföld vagy Budapest felé fordíthatjuk az arcunkat, hanem a városban járva jóleső érzéssel tekinthetünk a víztorony aljába elhelyezett kopjafák felé. Dr. Ábrám Zoltán végzős az 1989-es évfolyam kopjafájára vésett szöveg üzenetét is-

mertette: „aki megért/ s megértet/ egy népet/ meg-életet” (Kányádi Sándor: Játszva magyarul). A szinte napra pontosan hat esztendeje utolsó útjára, a nagyalambfalvi kert végében található nyughelyre kísért erdélyi költőóriás tömör soraiban az erdélyi magyar értelmiségi lét lényegét foglalta össze. Vizi E. Szilveszter, az orvostudomány egyik kiemelkedő magyar képviselője mind a költőt, mind az idézetet kedvencének tekintette. Mondanám, a kisebbségi orvosra és betegére is érvényes a tömör vers parafrázisa: „orvosolva magyarul”, megérteni és megértetni a beteggel annak megéltetése érdekében.

A találkozón megjelent évfolyamtársak beszámolója során az „osztályfőnök” szerepét a nemrég 91. születésnapját ünneplő dr. Ferencz László nyugalmazott belgyógyász orvosprofesszor látta el. Egykori tanítványaiként – a megszokott jókívánságokon túl – azt a vallomást közvetíthetjük számára, hogy személyében a szerény, megalapozott tudású, betegközpontú orvosnár példaképét őriztük meg. Saját egykori vallomásával összhangban: „Diákjaimat úgy oktattam, hogy ne »mesteremberek«, hanem az orvosi hivatásnak élő orvosok legyenek”.

Megemlítve, hogy dr. Ferencz László professzor oktató pályafutása, szakmai alapossága egy kiterjedt mesterműben csúcsonyosodott ki (A belgyógyászati diagnosztika kézikönyve, I-IV. kötet, EME, Kolozsvár, 2002–2005). Nyugdíjas éveit kutakodásainak és a tőle megszokott precíz kutatómunkájának – ezúttal etimológiai témájú – várható és várt „gyümölcséhez” további kitérést és jó egészséget kívánunk!

Az erdélyi magyar orvosképzés fellegrárában, Marosvásárhelyen kiemelt tisztelet övezi a gyógyítókat, orvostudorokat, tanítómestereket. Egykori betegek és tanítványaik, a város orvostársadalmát becsülő újabb nemzedékek nem feledkeznek meg róluk. A szeretet jegyében, ahogyan a középkor kiemelkedő gyógyító mestere, Paracelsus vallotta: „Az orvoslás legfőbb alapja a szeretet”.

Szép hozamokra számítanak a gazdák

(Folytatás az 1. oldalról)

Ami az árpát illeti, összesen 3890 hektáron természetettek belőle, ennek hozzávetőleg a 80 százalékát takarították be. Az átlagtermés 6000 kg körül mozog. A sörárpát már learatták, ezt a gabonafajtát kisebb területen természetették.

– *Hogyan befolyásolja az időjárás az aratást, hiszen kánikula van, a csapadék kevés, inkább heves zivatarokkal kellett számolni az elmúlt időszakban.*

– A viharok kedvezőtlenül befolyásolhatják az aratást, viszont a nyári zivatarokra, az esőre nagy szükség van a földeken. A múlt heti esőzések nagyon jól jöttek a szalmagabonának is. Ha az eső miatt egy-két napot késnek az aratással, nem gond. Igaz, hogy a gazdáknak előnyösebb, ha a gabonaszemek nedvességtartalma alacsonyabb, mert akkor nem kell szárítóba szállítani a termést, s ezzel csökkentetik a költségeket.

Idén egy lej alatt lesz a búza ára

– *Milyen értékesítési árra számíthatnak idén a farmerek? Mennyiben befolyásolja az Ukrajnából behozott búza a hazai árat?*

– Idén a búza kilogrammonkénti ára a minőség függvényében 0,82–0,90 lej között mozog. Tekintettel arra, hogy 2022-ben az ára 1–1,5 lej között volt, az ideai ár alacsonynak számít, és nem felel meg a farmerek számításainak. Ami az ukrán búzát illeti, idén még nem érkezett bejelentés hozzánk a bűzáimporrtal kapcsolatban, tehát még nem adódtak problémák, amelyek a hazai árat befolyásolták volna.

Szépek a kukoricaföldek is

– *Maros megyében a legnagyobb területen kukoricát termesztnek. Hogyan mutatkozik ez a kultúra?*

– Megyénkben 78.800 hektáron termelnek kukoricát. Ha beleszámítjuk a takarmánykukoricát is, 90 ezer hektárról beszélhetünk. Megyeszerte nagyon szépek a kukoricaföldek. Ugyanílyennek a szója-, a repce- és napraforgóföldek is. Ha nem köszönt ránk egy hosszú aszályos időszak, akkor rendkívüli mezőgazdasági évünk lesz. A környező megyékben dolgozó kollégák meg is jegyezték, hogy Maros megyében mutatkoznak a legszebbnek a kultúrák – tájékoztatott Silvia Jude mezőgazdasági főtanácsadó.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nyári menetrend a marosvásárhelyi közszállításban

A nyári tanítási szünet beálltával a marosvásárhelyi tömegközlekedésben az utasszám visszaesik, emiatt jelentősen csökkent a járatok kihasználtsága is. Ezért július 8-tól megváltozott a 4, 12, 14, 18, 19, 20, 23, 32-es járatok menetrendje, ritkábban járnak a buszok a szóban forgó útvonalakon.

A járatok frissített menetrendje elérhető a közszállítási vállalat honlapján.

Vannak dolgok, állapotok, folyamatok, amelyek itt sorakoznak, zajlanak az orrunk előtt. Mindenki érzékeli, látja, mégsem vonjuk le belőle a logikus következtetést. Nem mondjuk ki ilyen vagy olyan gátlások miatt. Ahogyan a zseniális, de addig tévúton járó detektív vagy folytatásos krimi nyomozó hőse kiált fel a témédek bizonyíték, nyom, felvétel, adat és profil falra kiszegett táblója előtt a hirtelen megvilágosodás pillanatában: „hiszen csak ez lehet, így történhetett!”

Ha nézték az ideai foci-Európa-bajnokságot, neked is feltűnt. Sőt évek óta ez a tendencia folytatódik. Puskásék, az Aranycsapat idejében még elképzelhetetlen volt, pedig akkor még teljében működött az átkos gyarmati rendszer. És vele együtt, tőle elválaszthatatlanul a kapitalizmus (bocs: imperializmus) általános válsága, ahogyan azt Lenin megjósolta. Sőt Csejdiné is a Korzó köz sarkán. (A fiatalabbaknak mondom, az illető hölgy hírneves jósnőként fejtette ki áldásos tevékenységét a harmincas évektől a szocializmus beköszöntéig törvényesen, az után haláláig stutyomban a vásáros parasz-
tok és levitézlett dámák öröme.) Szóval az elválaszthatatlanságok sorában ott sürgölődött a gyarmati népek felszabadulása, felszabadítási harca, amelyet hathatósan támogatott ideológiai szinten és más eszkö-

zökkel, pl. fegyverrel, gyógyszerrel vagy egyetemi tanulmányok biztosításával a Szovjetunió (Lomonoszov egyetem, Lumumba egyetem, kémképző központok) és a szocialista tábor népi demokratikus rektori hivatalainak sokasága.

A népek odalent Afrikában és átellenben Ázsiában megismerték Európát, és minden felszabadultság ellenére (amit kivívtak) idevágtyak, vágynak vissza. Mások azt mondták, nem mi, hogy a fiúk, lányok nem tudtak élni a szabadság adottságaival, rosszul vagy hiányosan tették, tesszük meg a kötelező lépést a törzsi társadalmaktól a modernség elfogadásáig és részleges elutasításáig. Nem találták még meg a saját útjukat, ezért a könnyebb utat választották, Észak és Nyugat felé keresik és találják meg a bevándorlás kiskapuit, legyőzve az akadályokat és kerítésekét. Úszva, kis lélekvesztőkben, furfangos módon jönnek, érkeznek. Így született meg a migránsok kérdése.

Ugyenezen kérdés mellékhatása a bevándorolt fiúk és lányok, valamint gyermekeik tehetsége a sikeres labdarúgócsapat-építés-

Mi lenne nélkülük?

Csütörtöki dilemma

– Sebestyén Mihály rovata –

ben, játékoskészítésben és -pályafutásban, a gólyváltásban. Az aranyérmek. Minden nagymenő, anyagilag tehető klubnak vannak – egyre többülnek és ifjodnak – afrodiasztriai játékosai, tartaléka, ificsapata, utánpótlása, sztárja. Rájuk építenek, ők a csapat aranytartaléka, sikeres dzsungelharcosai, őket játszatják, ünneplik, fizetik meg. Joggal, tapsukat, szurkolásunkat érdemlően.

Valljuk be, nélkülük az utóbbi évek világ-és Európa-bajnokságai, foci-tornái, kupaküzdelmei, az egyes mérkőzések sehol sem lennének. Jó, mondjuk így: unalmas lenne, egyhangú, talán sokkal primitívebb. Szemgyönyörködtetés kizárva. És a lelátók sem telnének meg. A román csapat egyik elfogult kommentátora a hollandoktól elszenvedett tisztes vereség után azt állította a tévévilágosság előtt, hogy Iordánescu sárka csapata nem is igazi hollandokkal játszott, hanem a gyarmatokról összehozott külföldiekkel, akiknek ugyan odaadták a holland címeres mezt és állampolgárságot, de mégsem Van Dyck vagy Rembrandt, Orániai Vilmos és Van Gogh leszármazottai. Nem vér

szerinti hollandusok. Van benne valami. Főleg rejtett rasszizmus.

Kiszikkadt volna Európa saját sportbázisa?

Ebből következik a logikai lépés, hogy a bevándorlást ellenzők – akik az európai parlamenti választásokon előretörték, és megalakították a patrioták frakcióját – tulajdonképpen a labdarúgás és a minőségi csúcspontok ellenségei. Hiszen ma már mindenféle sportágban jelentős számban vannak jelen azok, akik nem európai ősökkel, elődökkel büszkélkedhetnek.

Hallottam olyan vélekedést, hogy fel kellene állítani afféle próbapályákat, ahol alkalmassági vizsgálatnak vetik alá a bevándorolni szándékozót. Ért-e valamihez, bírja-e a mezőgazdasági munka (kapálás, szőlőmetszés, aratás stb.) nyűgét, fáradságait. Tud-e gépeket kezelni? Vagy egyetemi oktatásban, laborban dolgozni, kutatni, diszsertálni? Bár az efféle szakemberre otthon, az eredetországban is szükség lenne. Vagy tévednék?

Tudom, ha az ellenzőkön állna, csak azokat engednék be, akik sikeresen kezelik le a lasztit, felsőfokon dekáznak, mindig kapura lönek, akik kivédik a rohadt tizenegyeseket, vagy akik tizből tizet dobnak csont nélkül kosárra.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (39.)

Dsida Jenő és Bánffy Miklós

Kiss Zsuzsanna

Öröm a halál árnyékában

Méltatlanul röviden érintjük, de feltétlenül szólnunk kell témánk kapcsán **Dsida Jenő**ről, akit nem a gyilkos háború, hanem betegség vitt el idő előtt. Dsida Jenő (Szatmárnémeti,

Dsida Jenő 1930 körül

1907. máj. 17. – Kolozsvár, 1938. jún. 7.) „úgy érkezett az irodalomba, akár egy kamasz angyal, mámoros ifjúsággal, lobogó szökén, telve lelkesedéssel és önbizalommal” (Pomogáts Béla, *Tükör előtt*, 2001). Dsida játék és bravúros formaművészeti költészete Trianon „árnyékában” született, mégis fő tartalma az öröm, az életigenlés, a természet és az emberi jószág dicsérete. Dsida nem fejezte be jogi tanulmányait, helyette házitánítóskodott Abafáján, majd a Pásztortűz, az Erdélyi Helikon, az Erdélyi Lapok és a Keleti Újság című folyóiratoknál dolgozott, az Erdélyi Szépművészeti Céh lektora is volt, és az Erdélyi Fiatalok alapító szerkesztője. Tevékeny részt vállalt a marosvécsi Helikon-találkozón a Kemény Zsigmond Társaság működésében. Szívbetegsége miatt Dsidát a katonai szolgálat alól felmentették 1932-ben. Tevékeny élete, boldog házassága ellenére és, persze, az erdélyi kisebbségi sors „öntraumatizáló” (Láng Gusztáv kifejezése, lásd Láng: *Kivándorló irodalom*, Kolozsvár, 1998) jellege mellett talán ezért szövik át költészetét a betegség és halál képei.

Talán leghíresebb, sokáig indexen tartott, csak szamizdatban terjedő költeménye, a *Psalmus Hungaricus* a traumafeldolgozás biblikus hangvételű példája, esztétikai-erkölcsi magasiskolája. A kisebbségi létbe kényszerített magyarság sikolya nemcsak a nemzeti, de az egyetemes emberi megmaradásért, egyben „perfelvétel” minden jogtalan szenvedéssel és minden igazságtalansággal szemben. A refrén többszörösen villantja fel betegségek és kínzások vízióját, e víziók az önbüntetést jelenítik meg; a közösségéért felelős (erdélyi magyar) ember önmagát büntetné, ha küldetését vagy nemzetéhez való hűségét feladná:

„Epévé változzék a víz, mit lenyelek,
ha téged elfelejtetek!
Nyelvemen izzó vasszeget

üssenek át,
mikor nem téged emleget!
Húnyjon ki két szemem világa,
mikor nem rád tekint,
népem, te szent, te kárhozott, te drága!”
(*Psalmus Hungaricus*, II. rész refrénje)

Amikor 1936-ban a marosvécsi Helikon-találkozón Dsida felolvasta *Psalmus Hungaricus*-át, a nagy önfegyelmű Kós Károly könnyekre fakadt, úgy ölelte meg a fiatal költőt, és elismerésül azt kérdezte tőle: „Te taknyos, hogy tudtál ilyen szépet írni?”

Február, esti hat óra című versében Dsida a télutói alkonyatban különösen világosan képzelet el a „lilába folyt fehérség”, az örök béke országát. Kórházi folyosón látott betegek arcát idézi fel, majd egy pufók gyermekkori pajtását, aki difteritiszben halt meg. A vers a túlvilág filmszerű víziójával zárul:

„bő, halványkék mezekbe
öltözve, lassú léptel, nem lankadó tagokkal
arkangyalok bolyognak boldog hajadonokkal.”

(*Február, esti hat óra*)
Pajkos, lelkes – rokokós-szecceszsiós, Csokonaira és Mozart-zenékre emlékeztető – játék a *Hulló hajszálak elégiája*, melyben a költő haja gyérülését nem is firtatott betegsége és a halál előjelének tekinti. A szomorú, elégikus hangvételt a költő művésze öntudatával oldja fel, aztán pajzán-játékos ötlettel szinte kacagtató zsánerképpé fordítja át az elégiát: minden egyes hajszálát megőrizve

visszakap majd a halál után...

Játék a betegséggel és a halálfélelemmel

Hasonlóan játszik a költő a betegség- és halálfélelemmel a *Tóparti könyörgés* című versében. A borús november, illetve gyógyíthatatlan betegsége elől szeretett felesége varázseréjének hitébe kapaszkodik. Előbb ráerősen kozmikussá tágítja a „beteg világ” fókuszát, majd egyéni felelősségét fejezi ki a romolt világgal szemben, hogy végül haza, a békés otthonába hívja meg olvasóit, ahol gyöngéden szerető és ápoló házastársa úgy oldja fel félelmét és betegség okozta kitaszítottágérzetét, mint ahogy forró tea oldja fel a hatyú-kockacukrot...

„Ez pusztulás. Beteg világ.
Beteg világban béna ember. Zilált ligetek zörrenése. Utolsó fény. Sötét november.

Ó jöjj velem, ne hagyj magamra
e rémület vigyorba züllött időszakán! Hallom
zörögni a korhadózó, görbe küllöt,

mely a futó föld kerekét
tétován fogta eddig össze s már szétomol,
hogy utasát árkok szennyében megfürössze.

Ez nem negédes jajgatás,
finomkodó poéta-lárma, de fejem fölött penge
leng s fejem alatt kigyúlt a párna.

Kuszált körivet, parabolát
cirkalmozgattam és léniáztam. Nem tudom hol,
a számítást összezavartam, elhibáztam

s most már nincs többé elme, hogy
a rend bogával összekösse e rámbízott, ro-
molt világot, mely belefut az üstökösbe.

Tört homlokomon távoli
lángok visszfénye váltakozva lobban s kial-
szik. Irgalomtelt angyalra várok, hátha hozna

valami enyhe-lanyha mérget,
amelytől csapzott-fürtű, csúnya fejem elalvó
lassúsággal válladra esne s ott kihúnyna.

Vagy – fuss velem, hiszen szeretsz.
Tán gyógyulás ősparkja vár itt: szívedre bízom
magamat, légy most okos és tégy akármit.”
(*Tóparti könyörgés*)

Sírig tartó hűség, felelősségtudat, kitartás

Főúri származás, egészség, tehetség, műveltség, tágabb cselekvési tér – és a huszadik századi arisztokráciánkat érő meghurcoltatások közepette sírig tartó hűség, felelősségtudat és kitartás jellemezte gróf **Bánffy Miklós**t. Bánffy Miklós (Kolozsvár, 1873. dec. 30. – Budapest, 1950. jún. 6.) ős- és családfája IV. Béla koráig vezethető vissza. 60.000 holdas földbirtokkal az ország egyik leggazdagabb emberének számított, de vagyónál jóval nagyobb volt vágya, hogy hazájának hasznára legyen. A soktehetségű alkotóművész (író és grafikus) fontos közéleti, lényeges politikai szerepet is betöltött Magyarországon, illetve Erdélyben. A magyar Nemzeti Színház és Opera igazgatójaként egyedül az ő érdeme volt, hogy Bartók Béla műveit játszani kezdték a zenészek (saját zsebből fizette a zenészek díját, hogy megtanulják Bartók műveit). 1916-ban Kós Károllyal közösen szervezték-tervezték IV. Károly koronázási ceremóniáját; Bánffy háborúellenes menetet iktatott be a díszes felvonulásba a hadirokkantak felvonul-

Bánffy Miklós 1920 körül

tatásával... A trianoni békediktátumra feleltként a soproni népszavazást, és ennek következtében Sopron megmentését Bánffy Miklós kezdeményezte és tette lehetővé. 1926-ban a gróf hazament Bonchidára-Kolozsvárra, a romániai magyar politikai és kulturális élet tevékeny szervezője lett, és folytatta képzőművészeti, dráma- és prózairói munkásságát. (Írói álneve kezdetben Kisbán Miklós.) 1935 és 1940 között alkotta meg az *Erdélyi történet* címet viselő regénytrilógiáját, amely a századforduló hanyatló magyar társadalmának panorámikus „felülnézete”, az elerőtlenedő magyar arisztokrácia önkritikus körképe és józan intés a készülődő háború tüneteinek fel nem ismerésében rejlő veszélyekre.

Párhuzamos történetek

Az *Erdélyi történet* két férfi főhőse, a két jó barát életútja kétféle ágazik. Abády Bálint

a helytállás, a közösségi szolgálat egészséges keretei közé „menekül” magánélete rendezetlensége elől, Gyerőffy Lászlónak azonban nincs ereje sorsa traumáit feldolgozni, kiváló tehetsége ellenére elzúlik, tönkremegy, és elhagyatva, nagybetegen pusztul el. A háború kitörése azonban a megoldatlan párkapcsolatban, így társtalanságban megrekedt Abády Bálint idegzetét is felőrli; és mint John Steinbeck *Édentől keletre* című regényének „jó” Abele (sorolhatnánk a párhuzamokat az *Anna Kareninából*, a *Forsythe Sagából* stb.), a teljes érzelmi-erkölcsi összeomlás elől a frontra, az öldöklő háborúba menekül.

Hogy ez a sokat látott gróf, politikus, művész, ez az író miképpen diagnosztizálja nemzetünket? Abády Bálint szerelme, a boldogtalan elit házasságba menekült Adrienne még az anyaságát sem élheti meg, mert úri és kapitányos anyósa alacsonyabb származású menyét kizárja kisbabája neveléséből és ápolásából:

„Mikor fél éve lázas volt, kizártak a gyermekszobából. [...] Mióta megszülettem, elvették tőlem.” (*Megszámláltattál*, Kolozsvár, Polis, 2011, 95. old.)

A beteljesületlen szerelem

Az önálló, bátor és boldogságra vágyó Addyt (akinek modellje Szilvássy Karola volt) éppen gyermeke és férje nem gyógyuló betegségei láncolják boldogtalan házasságához – állandó lelkiismeret-furdalást és végül meghasonlást okozva. Férjét, Uzdy Pált több híres ideg orvos vizsgálja. Kolozsvári orvosuk, Absolon doktor a külföldön kiváló pszichiáterre képzeti, majd hazatért szász orvost, dr. Wolf Herman Kisch ajánlja. Dr. Kisch a szászregeni kicsi (harmincágyas) városi kórház igazgatását végzi nagy szakértelemmel nyugalmat és reményt sugárzó személyiségével. Uzdy Pál idegbaján és Adrienne életén azonban mégsem tud segíteni. A beteg férjet otthonában – nem is csak orvosként – meglátogató pszichiáter véleménye szerint Uzdy terhelt családból származik, de ez még nem jelenti, hogy nyugtalansága drasztikus formákat venne fel, ha a beteg megrázkódtatásoktól mentes életet élhetne... enyhe csillapítók mellett tehát a rendületlen nyugalmat írja fel fő gyógyszerül. Adrienne eszméletét veszti, amint megérti, hogy így sohasem lesz képes elválni Uzdy Páltól. (*És hijjával találtattál*, Kolozsvár, Polis, 336-340, 357-359).

Pedig szerelme, Abády Bálint maga a megtestesült jószág és szilárd-ság. Minden elfoglaltsága mellett Bálintnak erős és jó a viszonya az édesanyjával. Róza asszony agyvérzést kap, fél oldalára lebénul, nem tud tisztán artikulálni, hazatérő Bálint fiát a rég elhunyt férjének véli, de kiegyensúlyozott, szelíd, kedves, sugárzóan boldog és méltóságteljes még beteg is:

„örvendő ragyogás csillog az öreg nő szeméből [...] mikor Bálint melléje ült, rögtön feléje fordult a nézése; apró, kövér kis kezével – a ballal, mert csak ezt tudta használni – megragadta a fiát azonnal.

– Hát itt vagy, itt vagy! – ezt mondta, amit persze nem ilyen világosan ejtett [...] Boldog mosoly játszott kissé ferdült száján.” Kerekes karosszékeben „úgy halad házanépe között, akárha lassan mozgó királyi trónon ülne” (*Darabokra szaggattatol*, Kolozsvár, Polis, 214-218).

Abády né halála is méltóságteljes és jelentéssel bíró pillanat az erre felkészült kisközösség számára. Ebben az epizódban, mint sok más pontján a könyvnek, az író felmutatja az úri középosztály egészséges, értékes, megmaradásra méltó – nem a hanyatló – rétegét, mielőtt a háborúba rohanás tragédiája felé (retrospektív nézetben) elapasztaná az „erdélyi történet” szárait.

Rádió és mobiltelefon

Híd a nemzedékek között

Ez a beszélgetés egy Marosvásárhelyen indult, értékes és rendkívül hasznos kezdeményezésről szól. Olyan programcsoportról, amelynek létrehozói ahelyett, hogy a mai fiatalokat kritizálnák, és az idős emberek lemaradását hangsúlyoznák napjaink vívmányainak a megismerését és használatát illetően, azt a célt tűzték ki, hogy hidat építsenek a nemzedékek között egymás értékeinek a megismertetésével és mindkét félnek a közösségi életbe való tevékeny bekapcsolásával.

Bodolai Gyöngyi

Közeledés, az értékek átadása

Az *Edunium Egyesület* célja a generációk közötti közeledés, kapcsolat, párbeszéd erősítése – válaszolja érdeklődésemre *Zayzon Zsuzsanna*, aki civilben kommunikációs tanácsadó és rendezvényszervező magánvállalkozást működtet, korábban pedig a marosvásárhelyi Richter Gedeon gyógyszer-gyár kommunikációs menedzsereként ismertük.

– A téma szakértői szerint manapság hat nemzedék él együtt – folytatja. – Azt látjuk, hogy nagyon nagy a különbség azok között,

Zayzon Zsuzsanna

akik „rádió nőttek fel”, valamint akik manapság mobiltelefonnal a kezükben minden információhoz másodpercek alatt hozzáférnek. Mi, szülők is, akik a középnemzedékhez tartozunk, már nehezen tartjuk a lépést a gyermekeinkkel, a mai fiatalokkal. Köztük és a nálunk is idősebb korosztály tagjai között még mélyebb a szakadék. Ebből kiindulva egyesületünk olyan projekteket, programokat szeretne működtetni, amelyek az értékek átadását, átörökítését célozzák meg a generációk között, és ezáltal közösséget építenek a szülőföldön.

Az Edunium Egyesület működésének első évében már sikerült elindítani több projektet, amelyek alapító tagjaink közös értékrendje mentén jöttek létre, és mindegyik a célkitűzéseink irányába mutat, valamint a tervezett közeledést teszik lehetővé.

Érdekes, színvonalas párbeszéd

Egyik programunk az *Edu.tea – kortalan találkozások* elnevezésű. Ennek keretében heti rendszerességgel, szerda délutánonként változatos témájú beszélgetéseket szervezünk. Ezeknek a délutánoknak a Kálvin Ház ad otthont, és úgy gondolom, hogy a több mint 15 kortalan találkozás megszervezése, lebonyolítása tükrében elmondhatjuk, hogy nagyon találó a helyszín, és rendkívül hálásak

vagyunk ezért a lehetőségért. Ez a tér találkozási pont lehet a generációk között, hisz az előadásokon részt vesznek a ház lakói közül azok, akiket érdekel a téma, de szép számban jönnek a házon kívülről is azok a személyek, akik valamilyen fórumon – újsághír, rádió vagy közösségi média – értesültek a rendezvényről.

Minden héten volt egy meghívottunk, aki előadást tartott. Utána egy tea mellett lehetett beszélgetni arról, ami az előadáson elhangzott. Vendégünk volt Veress Zsombor gyógyszerész világotutazó, Maxim Orsolya tréner, gyógyszerész, aki az El Camino záródokút és a Via Transilvanica megtételéről számolt be. Prof. dr. Ábrám Zoltán egyetemi tanár az Albán Balkán előadását hozta, és a csángó székelyekről beszélt. Dr. Salat Csaba műgyűjtő orvos a fájdalomnak a képzőművészetben való megjelenítéséről tartott érdekes előadást. Antal Erika az utazásairól mesélt. Vendégünk volt több alkalommal az Erdélyi Kárpát-Egyesület, amely nagyon szép kiállítást is bemutatott, amit az előadást követően néhány hétig meg lehetett tekinteni. A Salvamont Salvaspero képviselői a környék hegyeiről és

munkájukról számoltak be. A Marosvásárhelyi 7-es Számú Általános Iskola igazgatója, Körtesi Sándor és diákjai is vendégeink voltak egy különleges tevékenység keretében. Az iskola által Valami piros és Környezetvédelem címmel meghirdetett fotópályázat nyertes munkáit hozták el, és állítottuk ki a Kálvin Házban. Eljöttek a fotókat készítő diákok, a szülők, és ott voltak az idősek is a nemzedékek közötti találkozón, amelyen közel százan vettek részt. A gyermekek bemutatnak egy kis programot, és amikor megkérdeztem az egyik kislányt, hogy látta-e a mosolygós arcokat, igennel válaszolt, és hozzátette, hogy nagyon jó érzés volt számára.

Ünnepek alkalmával meghívtuk a Bolyai Farkas Elméleti Líceum Zenekörét, majd a Színikörét, tagjaik eljöttek március 8-án és 15-én is, amikor egy kis előadást tartottak, majd együtt ünnepeltek és énekeltek. Az otthon kilencvenéves lakójára a közös ünnep olyan hatással volt, hogy másnap verset írt, amit kinyomtattam, és elvittem a Színikör próbájára. A diákok körbeülve együtt olvasták, és jó volt látni a meghatódottságot az arckon, hogy sikerült versírásra ihletni az otthon idős orvos lakóját.

Közös sétát szerveztünk a Maros-partra, ami nagyon hangulatos rendezvénynek bizonyult, közel egy kilométernyi út megtétele

Veress Zsombor előadásán

Fotók: Sófalvi Szidónia

után leültünk, fagyaltotztunk, beszélgettünk, és szenciós volt hallgatni azt az igazi humort, ami az idős generáció tagjaiban megcsillan, és amit a fotók is tükröznek. Nemrég az állatkertben voltunk egy kellemes sétára, ami láthatóan feltöltötte a résztvevőket.

Lebontani az előítéleteket

– Akár azt is mondhatnánk, hogy önkéntes munkaként felvállaltatok a Kálvin otthon lakóinak szórakoztatását, de valójában, amit tesztek, az sokkal több.

– A lényeg az, hogy nemcsak nekik szólnak a rendezvényeink. Szeretnénk lebontani az idősotthon és a város lakói közti előítéleteket, és várjuk az érdeklődőket szerdánként kora délután. A közönség felét eddig is az otthonban lakók, másik felét azok alkották, akik kívülről érkeznek.

– Nagy dolognak tartom, hogy minden héten megszervezitek...

– Örömmel szervezzük minden héten, hiszen nagyon feltöltő, érdekes és értékes előadásokon részt venni, valamint számtalan visszajelzést kapunk, akár egy hálás mosoly, egy kedves szó vagy biztatás formájában. Jelenleg, a nyári vakáció idején szünetet tartunk, meleg van, a gyermekek közül sokan

szelgetések, és mindig volt, aki csatlakozott, ami azt igazolta, hogy van erre igény, mert szívvel szervezzük, és szívvel jönnek felénk, ami minket, szervezőket is arra biztat, hogy ne hagyjuk abba.

A Bolyai Műhely

– Van egy olyan kezdeményezésetek, ami elsősorban a fiatalokat szólítja meg. Megkérlek, foglald össze néhány szóban!

– A Bolyai Műhelyt a tavaly novemberben, az UNESCO Bolyai 200 emlékévkében hoztuk létre a Teleki Téka és a Bolyai Farkas Elméleti Líceum hozzájárulásával. Célja a Bolyaiak, apa és fia sokoldalúságának bemutatása, hiszen közismert, hogy Bolyai János és Farkas nagyot alkottak a matematikában, de ugyanakkor nagyon sokoldalúak voltak más területeken is. Híressé vált Bolyai Farkas kályhája, fia, János szépen hegedült, nagyszerű vívó volt, Üdvtanában érdekes gondolatokat fogalmazott meg, és még nem említettem a Muzsika tant és az irodalmat. Ezeket szeretnénk átadni elsősorban a fiataloknak és a középnemzedéknek, hogy minél többet tudjanak a Bolyaiak városában helységünk hírességeiről.

vizsgáltak, társaik nagyszülőknél, táborokban, a családdal üdülni vannak. Nyáron, a kora délutáni nagy melegben nem kellemes útra kelni, ezért szeptemberben kezdjük újra.

– Milyen élményt jelentett, amikor éreztétek, hogy a kapcsolódás megtörtént, és működik?

– Érdekes volt látni, ahogy elindultak a be-

Kezdetben az iskola adott helyet a „műhelynek”, majd olyan népszerű lett a diákok körében, hogy a tanintézmény kérte, ott állandósítsuk a tevékenységet. A középiskolás diákok gondolkodásmódjának fejlesztése érdekében a Bolyai Műhely ötvözi a modern technikai eszközök által kínált lehetőségeket (virtuális valóság) a klasszikus szemléltetőeszközök által (fénykép, kollázs, hirdetőtábla) biztosított lehetőségekkel. Amint a céljaink között megfogalmaztuk, a tartalmakat szakemberek és diákok bevonásával készítjük el, „hogy a Bolyai Műhely olyan kreatív tér legyen, amely ötvözi a tárgyi és nemzedéki tudást a felelősségvállalással és a közösségi cselekvéssel”.

A Bolyai Műhelyben közel 500 diák számára biztosítottunk változatos, interaktív tevékenységet, és további osztályok jelentkeztek be, hogy az iskola másképpen vagy a zöldhét idején bekapcsolódhassanak a tevékenységbe. Mivel egyre nagyobb érdeklődést tapasztalunk, a kiállítás mobilis változatát is megalkottuk, mert szeretnénk egyre több helyre elvinni és bemutatni. Ezért tervezzük a műhely eszköztárát úgy bővíteni, hogy a kiállítandó anyag könnyen szállítható, a digitális tartalom pedig az internetes oldalunkra kapcsolódva bárholonnan elérhető legyen.

Bolyai Műhely

(Folytatás a 8. oldalon)

A citeraoktató óvónő, a gyógynövények ismerője

Losonci Noémi

Fotók: Bodolai Gyöngyi

Az elmúlt hét végén az ifjúsági ház előtti vásáron figyeltem fel a narancssárga kötényes fiatal árusra, aki színek és illatok között esztétikus dobozokból kínálta portékáját, a fehér, drapp, halványsárga, sárga, narancssárga és a zöld különböző árnyalataiban pompázó szárított gyógynövényeket. Talán nem túlzás a pompázó szó, hisz láthatóan a szakzszerűség a szépérzékeléssel ötvöződik az eladó munkájában, és ahogy a beszélgetésből kiderült, a kínált áru egyéniségét is tükrözi.

Losonci Noémi érdeklődésemre elmondja, hogy nyáradszentimrei, és fő foglalkozásként Bukarestben, az Ady Endre iskolában „címetes” óvónő. Mivel manapság nehéz biztos helyet találni egy óvónőnek, örvend a fővárosi munkahelynek, ahol 2022 őszén éppen szakembert kerestek. Az állást megpályázta, vizsgázott, és meg is kapta, így már két éve a bukaresti óvodásokkal foglalkozik. Jól érzi magát a gyermekekkel, és a szülői munkaközösséggel is nagyon elégedett. A Nyáradszentimrén 2019-ben indított, és azóta jelenleg kéthetenkénti próbákkal működő, kamaszok-

ból álló citeracsoportjának a vezetési tapasztalataira alapozva Bukarestben is gyakorolja a citeraoktatást, ahol szintén nagy az érdeklődés a népi hangszer iránt, főleg a kisiskolások körében.

Kérdésemre elmondja, hogy a gyógynövények iránti érdeklődése gyermekkorából származik, szülei ugyanis nagybani termelői (kamilla, articsókalevél, máriatövis) a szovátai gyógynövény-feldolgozó Larix Kft.-nek, és a gyógynövények természetében és gyűjtésében kiskorától részt vett.

– Amíg bizonytalan volt az állásom, és a koronavírus-járvány alatt több időt töltöttem otthon, kamillaszedégetés közben arra gondoltam, hogy kísérleti jelleggel szedek, szárítok gyógynövényeket, de nem nagybani eladásra, hanem azért, hogy én értékesíthessem.

2022-ben kezdtem el a vásárolást, érdekeltem, hogy van-e nyitottság, kereslet, el tudom-e adni az árut, ha pedig nincs, akkor se sajnáljam a befektetett időt. Kiváltottam a termelői engedélyt, és egy-két fesztiválon, alkalmi vásáron minden árum elfogyott, így az egyéni vállalkozás eredményesnek bizonyult. A Bukarest–Nyáradszentimre közötti ingázás mellett annyi gyógynövényt tudok gyűjteni

szabadidőmben, szünidőben, hétvégenként, amennyit havonta kétszer vásárokon vagy otthonról értékesíthetek – mondta.

Érdeklődésemre, hogy meg lehetne-e csak a gyógynövények természetéből és értékesítéséből élni, az volt a válasz, hogy abban az esetben igen, ha mással nem foglalkozna. Így a teljesítménye a mellékeresetet biztosítja.

Arra is kíváncsi voltam, hogy hol, hogyan lehet ilyen tökéletesen, ilyen szépen annyi növényt megszáritani. Jobbára egy elektromos és egy napelemes szárítóval, és van olyan növény, ami hat óra, mások 16, a kamillavirág 24 óra alatt szárad meg. A napelemes szárítóba egy-két zsák, átlagosan 16 kg nyers növény fér bele, de Noémi szárít növényeket a padlón is. Amíg viszont a növényből termék lesz, néha több szorgos kézen is keresztül megy a begyűjtéstől a zsákolásig. A vadon gyűjtés alkalmaira Noémi mellé gyakran édesanyja és más alkalmi segítség is csatlakoznak, hogy egyes rövid virágú idejű gyógynövényből elegendő mennyiséget be lehessen gyűjteni. Volt olyan is, hogy kalákában gyűjtöttek, majd ugyanígy, a folyamatot folytatva, ollóval, metszőollóval aprították, amely fázist nagymamája olykor egyedül, saját feladatának tekintve vár és végez el. Hosszú és komoly odafigyelést igénylő folyamat tehát ez a palántázás, kapálás, begyűjtés, feldolgozás és szárítás át a dobozolásig.

A szárított növényeket ömlesztve kínálja, s papírtasakokba méri ki, amennyit a vásárló kér, ami kényelmesebb, de látványosabb is, mintha eleve becsomagolva árusítaná.

S hogy mit lehet Losonci Noémitől vásárolni? Nos, a dobozokban kankalin, kakukkfű, bodzavirág, galagonyavirág, bors- és fodormenta, citromfű, kamilla, csalánlevél, orbáncfű, cickafark, körömvirág, akácvirág, szurokfű, articsókalevél, áfonyalevél, málnale-

vél, feketeribizli-levél, többféle teakeverék (megfázásra, idenyugtató, gyulladáscsökkentő, tisztító, női tea) képezi a kínálatot, illetve található máriatövismag is, amit örleményként a máj védelme érdekében fogyasztanak.

Felhasználási lehetőségeket is ismeri, de általában a vásárlói tudják, hogy mit akarnak, és annak a növénynek a gyógyhatását is ismerik. Vannak visszajáró kliensei is, egy idősebb házaspár beszélgetésünk idején tért vissza, hogy vásároljon, és elégedett volt a gyomorpanaszokra használt gyógynövényvel, amit korábban Noémitől szerzett be.

– Ha család lesz, lehet-e ugyanígy folytatni? – érdeklődöm, a válasz pedig az, hogy család mellett valamiről le kell majd mondani, de addig is talán sikerül másokkal is megszerettetni ezekből a hivatásként végzett tevékenységekből valamit, akik szintén ilyen lelkesedéssel társulhatnak vagy folytathatják az elkezdett munkát.

(bodolai)

Bőséges kínálat

Ember és állat harmóniája

Kutyák gyakori szembetegségei

A házi kedvencek szembetegségeit az örökletes betegségek mellett gyakran balesetek okozzák. A Noé Bárkája kisklinikai vezetőjét, dr. Pálosi Csabát a kutyáknál előforduló szembetegségekről és a tünetekről és a gyógymódról kérdeztük.

Szer Pálosy Piroska

A szakember szerint az udvaron élő kutyák esetében leggyakrabban a balesetek – karcolás, szúrás, idegen test, verekedés, macskakarmolás, maró anyagok, mint a méz, vagy nem megfelelő sampon használata stb. – után jelenhetnek meg a különböző szemproblémák. A szakember tanácsa szerint ha a gazdi a megszokottól eltérő tüneteket tapasztal, javallott a szakorvosi vizsgálat, mivel sok esetben súlyos problémákat lehet visszafordítani, az állat látását megmenteni. A vörös szem, elhódékozás, duzzanat, hunyorgás, a szemek elhomályosodása, vagy ha a kutya csukva tartja a szemét, dörzsöli stb. számos betegség jele lehet, ezért fontos a szakszerű diagnózis és kezelés meghatározása.

Kötőhártya-gyulladás, szürkehályog, cseresznyeszem

A kutyák egyik leggyakoribb szembetegsége a kötőhártya-gyulladás (conjunctivitis). A tünetek hasonlóak az emberéhez: zöld vagy sárga váladék a szemből, hunyorgás vagy a szem csukva tartása, dörzsölése, mivel fájdalmas vagy viszket, a szemfehérje vörös. A kötőhártya-gyulladást bakteriális vagy vírusos fertőzés okozhatja, illetve pollen vagy más irritáló anyag által kiváltott allergiás reakció. A kutyák kötőhártya-gyulladását a legtöbb esetben bakteriális szemcseppel vagy kenőccsel kezelik, néha szteroidot használnak a gyulladás csökkentésére. Általában egy héten belül gyógyul. Mivel a kutya kötőhártya-gyulladása

emberre is fertőző lehet, fontos azonnal állatorvoshoz fordulni, és amíg az állat szeme meg nem gyógyul, a vele való érintkezést követően minden alkalommal alaposan kezdet kell mosni.

A szürkehályog gyakran a progresszív retinaatrófiával együtt fejlődik, és a szemlencse homályosságát okozza. Az érintett szemek külső szemlélőként is észlelhető a hártýára hasonlító hályog. A probléma örökletes, és többnyire időskorban jelentkezik, de bármely életkorban előfordulhat. A legtöbb szürkehályog kicsi, és csak részben akadályozza a kutyák látását, másoknál vakságot okozhat, ezért a szürkehályog jeleit észlelve azonnal állatorvoshoz kell fordulni. A szürkehályog hajlamosabbá teheti a szemet gyulladások és a zöldhályog kialakulására is. A műtét az egyetlen hosszú távú kezelési módszer, amelynek során az állatorvos eltávolítja a sérült lencsét, és műlencsével helyettesíti.

A cseresznyeszem a harmadik szemhéj mirigyének előesése. A szemhéjban található könnytermelő mirigyet rögzítő szövetek lazák, ezért a mirigy elődomborodik a helyéről, és piros dudorként jelenik meg a szemrésben. Az előesett harmadik szemhéj-mirigy nem minden esetben okoz rövid idő

alatt problémát, de hosszú távon vérkeringési zavar, gyulladás alakulhat ki, és ennek következtében a könnytermelő szövet károsodhat. Az előesett mirigy műtéti úton visszahelyezhető eredeti helyzetébe.

Retinaproblémák, zöldhályog

Minden emlős számára a retina teszi lehetővé a látást, ezért a retinaproblémák nagy része vaksághoz vezethet. Amennyiben nem örökletesek, az alábbi kiváltó okai lehetnek: magas vérnyomás, gombás fertőzések, szopornyica, hirtelen retinadegeneráció, zöldhályog. Ha a kutya hirtelen megvakul, vagy úgy tűnik, hogy elveszítette a látását, a lehető leg hamarabb fel kell keresni az állatorvost, mivel bizonyos esetekben visszafordítható a károsodás. A progresszív retinaatrófia azonban genetikai szembetegség, amelynek során a szemben található ideghártya károsodik. A betegség sajnos egyelőre nem gyógyítható.

Zöldhályog (glaukóma) esetén a szemben több csarnokvíz termelődik, ami felhalmozódik, és fájdalmas nyomást okoz a szemben és a szem körül. A glaukóma a kutyáknál fájdalommal jár, amellyel kipirosodás, homályos látás, a szem könnyezése vagy kidudorodása és pupillatágulat jellemzi, a megemelkedett nyomás a szem szövetének károsodását, részleges vagy teljes látásvesztést eredményezhet. A kutya glaukómájának súlyosságától függően az állatorvos szemműtétet vagy gyógyszeres kezelést javasolhat a folyadék-vezetés és a fájdalom enyhítése érdekében.

Befelé forduló szemhéj, szempillabevetés

A befelé forduló szemhéj, a kutya felső vagy alsó szemhéjának befelé fordulása genetikai tényezőkre vezethető vissza. Ha enyhe, nem okoz problémát, de ha a kutya szemhéja dörzsöli a szem felszínét, az irritációt és sérülést, fertőzést eredményezhet. Krónikus esetekben bekövetkezhet a szaruhártya maradandó károsodása, ami a látás elvesztéséhez vezethet. A leggyakrabban érintett fajták a csaucsau, angol buldog, ír szetter, labrador, golden retriever, bernáthegeyi, a shar pei, a rottweiler, a nagy dán

dog stb. Az entrópium tünetei közé tartozik a kipirosodás, a kancsalság és a túlzott könnyezés. Ha fennáll az entrópium gyanúja, mindenképpen állatorvoshoz kell fordulni. A probléma antibiotikumokkal, műkönnnyel, ideiglenes varratokkal, a szaruhártya védelmére szolgáló kontaktlencsével vagy műtéttel kezelhető.

A szempillák befelé növekedése. Ha a szempillák rendellenesen, a szem belseje felé növekednek, a szem irritációját okozzák. A kutyus sokat hunyorog és dörzsöli a szemét. Műtéti eljárással gyógyítható.

Szaruhártyafekély, -gyulladás, szemszárazság, túlzott könnytermelés

A szaruhártyafekély a kutyák szeme külső rétegének sérülése, ami fájdalmas, ezért az állat általában behunyja a szemét, és dörzsöli. A fekélyt okozhatja sérülés vagy fertőzés, vagy a szaruhártya krónikus szemszárazság miatti gyulladása. Ha nem kezelik megfelelően, a szaruhártyafekély súlyosbodhat.

Kezelése kenőccsel, antibiotikumos cseppekkel történik, súlyos fekély esetén szemműtéttel.

A szaruhártya-gyulladás autoimmun betegség, általában nyáron kezdődik, a tünetek télen enyhülnek. Valószínűleg genetikai tényező okozza, a szem kipirosodik és eressé válik, a szaruhártya elhomályosodik, látászavar vagy akár teljes vakság is kialakulhat. Általában mind a két szem érintett, de az egyiknél erőteljesebbek a tünetek. Kezeléssel tünetmentes állapot érhető el, de sajnos a betegség nem gyógyítható.

A kutyák szemszárazsága akkor alakul ki, amikor a könnymirigyek nem termelnek elegendő könnyet. Tünetei a kipirosodás, hunyorgás, túlzott pislogás, a gumyszerű váladékozás. A kutyák száraz szeme szaruhártyafekélyt okozhat. Műkönnny és immunmoduláló cseppek használatával kezelhető.

A túlzott könnytermelés egyes kutyafajtáknál gyakori, például az uszáraknál vagy a spánieleknél. Amennyiben nagyon könnyes a kutya szeme, de nem látható bőrpír, nem igényel kezelést. Azonban ha a kedvenc szeme vagy az arcán lévő bőr vörös, mindenképpen tanácsos szakemberhez fordulni. A hirtelen fellépő túlzott könnytermelés leggyakoribb oka az allergia – hangsúlyozta a szakember.

Miért lassul a mozgás és a gondolkodás öregkorban?

Az idegsejtek hatékonysága romlik

A Magyar Molekuláris Medicina Kiváló-sági Központ (angol rövidítéssel HCEMM) szegedi Neuronfiziológia és Terápia kutatócsoportjának az MTI-hez eljuttatott közleménye szerint még mindig nagyrészt ismeretlen, mi az idegsejtszintű magyarázat arra, hogy időskorban lelassul a mozgás és a gondolkodás is, miközben az emberek egyre magasabb kort érnek meg, és az idősök aránya is magasabb a társadalomban.

Ráműtötték arra, hogy az 1980-as években Magyarországon még öt dolgozó korú emberre jutott egy nyugdíjas, ma ez az arány három az egyhez, néhány évtizeden belül pedig már minden két dolgozó korú emberre jut egy nyugdíjas. Nélkülözhetetlen tehát, hogy megértsük az öregedés folyamatát, és így biztosítani tudjuk, hogy az idősök tovább egészségesek maradjanak, javítva az életminőségüket, és csökkentve a társadalomra rótt egészségügyi terhet – írták.

A HCEMM szegedi Neuronfiziológia és Terápia kutatócsoportja egy lehetséges magyarázatot talált arra, hogy az egyes agyi idegsejteknek miért romlik idővel jelentősen a teljesítménye.

Az agykéregben található, „gyorsan tüzelő” interneuronok az idegsejtek gyakori és fontos típusát jelentik, amelyek a többi idegsejt működését egy hálózattá kapcsolják össze. Ritmikus aktivitásuk kulcsszerepet játszik az érzékelésben, az összetett mozgásban és a tanulásban is. A kutatók azt figyelték meg, hogy az öregedés folyamán az idegsejtek által létrehozott elektromos jelek lassulnak és gyengülnek, ami közvetlen kiváltó oka lehet az időskori teljesítményromlásnak.

„Fontos tudni, hogy egész életünkben azokkal az idegsejtekkel dolgozik az agyunk, amelyekkel születünk” – idézték a közleményben a felfedezés kapcsán Karri Lamsát, a kutatócsoport vezetőjét.

„Az agyunkban a legtöbb idegsejt egykorú ve-

lünk, életünk folyamán újakra már nem igazán teszünk szert, szóval csodálatos, hogy még akár nyolcvan év után is megfelelően működnek. Egészséges öregedés esetén a változások aprók, de lényegesek, csökkentik az idegsejtek elektromos aktivitását” – tette hozzá.

Szegedi Viktor, a Journal of Biotechnology szaklapban megjelent cikk első szerzője úgy nyilatkozott: „megfigyeltük, hogy a sejtek által létrehozott akciós potenciál gyengül időskorban, ez az az elektromos jel, amely végighalad az egész idegsejten, amellyel a sejt üzenetet küld a szomszédjainak. Ez a jel lassul és gyengül le időskorban – kézenfekvő következtetés, hogy ez a mozgásképeség és a gondolkodás romlásának egyik oka is”.

A lassúbb akciós potenciálok az idegsejtek hálózatát is lelassítják, ez magyarázhatja, miért tanulnak nehezen az idősök a fiatalokhoz képest.

A kutatást a Szegedi Tudományegyetem és a HCEMM közötti együttműködés tette lehetővé: a kutatók élő emberi idegsejtekhez juthattak olyan betegek hozzájárulásával, akiknél sérülés vagy betegség miatt agyműtétet hajtottak végre.

Ilyenkor egy kevés sértetlen idegszövetet is eltávolítanak, amit a kutatók a vizsgálat idejére életben tartanak. A minták a betegek agykérgéből származnak, főleg a homloklebény területéről, aminek kulcsszerepe van az összetett gondolkodásban és döntéshozásban.

„A mi eredményeink a világon az elsők között számolnak be öregedéssel kapcsolatos változásokról az agykérgi idegsejteknek ebben a típusában, ráadásul a száznál is több minta széles korcsoportot fed le, a tizenévestől a nyolcvanas éveiket taposó betegekig. Egyedülálló bepillantást nyertünk abba, mi történik az öregedés folyamán az emberi agyban, nem pedig laboratóriumi állatokban, amelyek az emberi élethez képest huszad-, harmincadannyi ideig élnek” – hangsúlyozta Karri Lamsa, a kutatócsoport vezetője.

Híd a nemzedékek között

(Folytatás a 6. oldalról)

Családmönográfia

– A Bolyai Műhelyből nőtt ki egy újabb program; ez hogyan kapcsolódik a többihez?

– A Borsos Szabolcs tanár irányításával létrejött **Családmönográfia program** a visszaemlékezés alapján teremt kapcsolatot idős emberektől az utódok felé, építi vissza a hidat az elődök és az utánuk következők között. A program keretében a diákok tárgyi és képi bizonyítékok alapján kutathatják fel, ismerhetik meg családjuk múltját, értékeit. A program hozzájárulhat mind jobban elidegenedő társadalmunkban a múlt értékeinek megbecsüléséhez és ápolásához, valamint egy olyan gondolkodásmód kialakításához, amely felhívja a figyelmet nemzeti értékeinkre és azok megőrzésének a fontosságára. Ugyanakkor lehetőséget teremt a fiataloknak a közösségi életbe való bekapcsolódásra, a generációs tudás megőrzésére és átörökítésére.

A Bolyai iskola 1992-es végzettjeként ma is nagy szeretettel őrzöm azt a füze-

tet, amelyben az iskola történetét, fontos eseményeit kellett képek beragasztásával, szövegek írásával megörökíteni Filep Etelka és Kirsch Márta tanárnők utasítására. Ha ma a kezembe veszem, érzem, tudom, hogy az idő értékévé alakította a füzetet arról, ahogy diákként iskolánkat láttuk.

Zayzon Zsuzsánna, a dédunoka által mondottakhoz hadd tegyem hozzá, hogy dr. Farczady Elek, a tudós tanár, a Marosvásárhelyi sorok néven ismert, és a 14. századból származó hatodik magyar nyelvemlék felfedezője, a Marosvásárhelyi Református Egyházközség történetének a szerzője, „a város műemlékeit szóban és írásban bemutató lokálpatrióta” a Vártemplom toronysisakjának gömbjében a jövőnek szánt üzenet szerzője, és sorolhatnánk tovább rendkívül gazdag tevékenységét. Munkásságának részletes feldolgozásával a mai napig is adósak vagyunk. Ehhez a Bolyai Műhely is hozzájárulhat, és kívánom, hogy felfedező munkájuk során sikerüljön a Bolyaiakat követően az iskola legjelesebb egykori tanárait is volt tanítványait is bemutatni.

Séta a Maros-parton

Fotó: Sófalvi Szidónia

1.		FRANCIA AUTOVERSENYZŐ	GYÁRKAPU! Kelta nép görög neve	LENGYEL TISZT (PETŐFI APÓJA)	VER	J. VERNE EGYIK KAPITÁNYA	SZIBÉRIAI FOLYAM RACHMANINOV-OPERA	ODÚ	ANGOL HÁLÓ	A RUTÉNIUM VEGYJELE	AMAZ PÁRJA	A HÁZBA KELLEMETLEN ESET	BELGA AFRIKA-KUTATÓ (ALPHONSO VAN)	REG ÉS ... (ARANY VERSE)	ANGOLUL KÉRDEZNI
Shakespeare egyik intelmét idézzük a rejtvény fősoraiban.		N													K
		SZOLMIZÁCIÓS HANG		TÖRTÉNELMI KÖZNEV CSEKK-LAPOKI				CSÚZ NŐI NÉV (JÚL. 11.)					FOGADALOM VAN ESZE		
		KIS ÁRAMFORRÁS HAMISAN JÁTSZIK			CSAVAR RÉSZÉ ZÁR ALÁ HELYEZ					TÜZET MEGSZÜNTET GYŐZELEM					RÓMAI 500 FINN-SVÉD SZIGET
2.	B	A SZEMÉLYEDRŐL	CSUPÁN ÖREG KÉZ JELZŐJE		KESERVEN SÍR HORDÓFÉLE				SÁRGA HAJÚ KISSÉ PISZE					BANKBETÉI MÁKBÓL KÉSZÜL	
		MINDENT KISZED		FALUSI APÓ IDEGEN MOZGÓ		FRANCIA ARANY SZÉKELY IS		GÖRÖG BETŰ FEKETE EMBER		FÁBA VÉS BEFORRI			BECÉZETT OLIVIA FÖLDET FORGAT		
		IBSEN DRÁMÁJA	OLASZ SZERELEM VALAMIRE VIGYÁZÓ				NŐI NÉV (DEC. 22.) BECÉZETT ZSIGMOND					ELFEHÉREDIK ... SVEVO (OLASZ ÍRÓ)			
		ÁTKAROLÓ		SZLÁV NÉP ÁLLÍTUNK RÓLA				LÉGIÉS, KÖNNYED ANTIK					NÉLKÜL (LATIN) BOLTI ÁRUS		
		NAGY TESTŰ RAGADOZÓ MADÁR	ERŐVEL ELVESZ POST SCRIPTUM (RÖV.)			SZERZETT ROKON EZ VAN MOST				MAGAD FELTÉVE			BUDA RÉSZEI! AZ OXIGÉN ÉS A SZÉN VEGYJELE		TÉLI SPORT
		SPANYOL ÉS NÉMET AUTÓJEL SZINTÉN	MAGYAR HEGYSÉG FÉRFI SORSA... (JÓKAI)			RODOSZTÓI LEVELEZŐ BECÉZETT MÁRIA				KIS DOMB DÍSZELŐADÁS					... IN USA (AMERIKÁBAN GYÁRTOTT)
		MONGOL FEJEDELEM SZARVHANGSZER	GYÜMÖLCSÖT SZÁRÍT KONZISZTENCIA		HUNOR TESTVÉRE VASÚTI JÁRDA			AL-DUNAI VÁROS MÁRAMAROSI HELYSÉG					TE ÉS ÉN FRANCIA FESTŐ (JEAN B. C.)		
		ÜRES TÁLI	RAGADOZÓ HAL KIPLING KIGYÓJA	PASCAL (RÖV.) LÓKÖRÖM		AZ ARGON VEGYJELE NEMESGÁZ		KIEJTETT BETŰ ANGOL MÁRIA		ADY EGYIK ÁLNEVE SÉMI NÉP			A KÁLCIUM VEGYJELE CSINOS, TISZTA		BÁLVÁNY, TOTEM
		HARAP	YPRES MÁSIK NEVE RITKA (NÉMET)		MOSÓPOR-MÁRKA KÖZLEKEDÉSI PÁLYA		NŐI NÉV (MÁJ. 13.) ÖSSZEGYŰRT LAP!	RIADÓ AZ EZÜST VEGYJELE				O.B. TOR-NÁSZNÓ (HENRIETTA) RÓMAI 1050	ELINDUL OLASZ ÉS OSZTRAK AUTÓJEL		
		L.N.J.	SODRÁS CÉGFÉLE (RÖV.)							GONDOLÓ, VÉLŐ (NÉP.) A BŐR VEGYJELE					NULLA AZ OXIGÉN VEGYJELE
			GÉPKOCSI NÉVELŐ			VASARELY MŰVÉSZETE A JÓD VEGYJELE						... KEZDVE (AZÓTA)			

Július 4-i rejtvényünk megfejtése: **Mint a vasat a rozsdá, úgy emészti az irigy embert saját lelke.**

A franciák legyőzésével ötödször döntős Spanyolország az Európa-bajnokságon

A spanyol labdarúgó-válogatott hátrányból fordítva 2-1-re legyőzte a francia csapatot a németországi Európa-bajnokság Münchenben játszott keddi elődöntőjében, ezzel története során ötödik alkalommal jutott be a fináléba a kontinensviadalon.

Pedri a negyeddöntőben elszenvedett sérülése, Dani Carvajal és Robin Le Normand pedig piros, il-

letve sárga lapos eltiltás miatt nem állhatott Luis de la Fuente spanyol szövetségi kapitány rendelkezésre. Carvajalt a világ- és Európa-bajnok Jesús Navas helyettesítette, Le Normand posztján Nacho kezdett, Pedri feladatait pedig az elmúlt két meccsen egyaránt betaláló Dani Olmo vette át. A másik oldalon Didier Deschamps a legerősebb francia kezdőt tudta pályára küldeni, ráadásul visszatérhetett a Portugália el-

leni negyeddöntőt sárga lapos eltiltás miatt kihagyni kénytelen Adrien Rabiot.

Valamivel jobban kezdtek a spanyolok, akik az ötödik percben nagy helyzetet alakítottak ki, de Fabián Ruiz közléről a kapu fölé fejt. A franciák először a kilencedik percben találták el a rivális kapuját, abból viszont gól is született: ekkor Mbappé adta be a labdát nagyszerűen a bal oldalról, a kapu előtt pedig kiválóan emelkedett Kolo Muani, akinek három méterről nem volt nehéz a hálóba bólintania (0-1).

Nem sokkal később Mbappé alakított ki magának lövőhelyzetet, de kísérletét blokkolták a spanyol védők, majd Yamal szépségdíjas góllal lett minden idők legfiatalabb Eb-gólszerzője: a Barcelona játékosa a 21. percben egy az egy ellen testesellel megverte Rabiot-t, ezzel lövőhelyzetet alakított ki magának, és 25 méterről látványosan becsavarta a labdát – a jobb oldali kapufa segítségével – Maignan kapujába (1-1).

Az egyenlítő találat lendületet adott Spanyolországnak, négy perc múlva pedig egy nagyszerű egyéni megmozdulás és egy szerencsétlenül alakult mentési kísérlet után már vezetett is az ibériai válogatott: egy franciák által kifejtelt labdát Olmo vett át remekül, egy csellel becsapta védőjét, majd megcélozta a jobb alsó sarkot, a labda pedig a menteni igyekvő Koundé lábáról csapódott a kapuba (2-1).

A szünetig hátralévő időben a

franciák erőltették inkább a támadásokat, a spanyolok ellenakciókkal próbálkoztak, de az állás nem változott.

A fordulás után Franciaország maradt a kezdeményezőbb, Spanyolország elsősorban a labda megtartására törekedett, és nagy hangsúlyt fektetett a védekezésre. Ahogy telt az idő, úgy vált egyre egyértelműbbé, hogy a spanyoloknak tökéletesen megfelelő a 2-1-es

eredmény, így mindent meg is tettek ennek megtartásáért. A franciák próbálkoztak becsülettel, de labdabirtoklási fölényt nem tudtak kialakítani, így pedig ritkán jutottak el helyzetig vagy kapura lövésig. A hajrában a spanyolok eredményesen húzták az időt vagy szabálytalankodtak, amikor kellett, Franciaország pedig nem találta az ellenszert a rivális játéka, így lemaradt a vasárnapi döntőről.

A spanyol Aymeric Laporte (j) és a francia Randal Kolo Muani Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

Jegyzőkönyv

Európa-bajnokság, elődöntő: Spanyolország – Franciaország 2-1 (2-1).

München, Allianz Aréna, 66 ezer néző, vezette: Slavko Vincic (szlovén).

Spanyolország: Unai Simón – Jesús Navas (58. Vivian), Nacho, Laporte, Cucurella – Rodri, Fabián Ruiz – Yamal (90+3. Ferran Torres), Olmo (76. Merino), Williams (90+3. Zubimendi) – Morata (76. Oyarzabal).

Franciaország: Maignan – Koundé, Upamecano, Saliba, T. Hernández – Kanté (62. Griezmann), Tchouameni, Rabiot (62. Camavinga) – Dembélé (79. Giroud), Kolo Muani (62. Barcola), Mbappé.

Gólszerzők: Yamal (21.), Olmo (25.), illetve Kolo Muani (9.).

Sárga lap: Jesús Navas (14.), Yamal (90+1.), illetve Tchouameni (60.), Camavinga (89.).

Egy kis statisztika

Yamal 16 évesen és 362 napon az Eb-k történetének legfiatalabb gólszerzőjévé vált, megelőzve az örökrangsorban a svájci Johan Vonlanthent, aki a 2004-es tornán 18 évesen és 141 napon volt eredményes a franciáktól elszenvedett 3-1-es vereség alkalmával.

A spanyolok 1964, 1984, 2008 és 2012 után játszhatnak ismét a trófeáért.

Argentína döntős a Copa Americán

Argentína bejutott a labdarúgó Copa America döntőjébe, miután a romániai idő szerint szerdára virradó éjjel rendezett elődöntőben 2-0-ra nyert Kanada ellen. Julian Alvarez a 22. percben, Lionel Messi az 51.-ben volt eredményes. Az argentin csapat ellenfele a Kolumbia – Uruguay mérkőzés nyertese lesz, amelyet mára virradóan rendeztek.

Játékosai áldozatkészségét dicsérte a spanyol kapitány

A spanyol labdarúgó-válogatott játékosainak áldozatkészségét dicsérte Luis de la Fuente szövetségi kapitány, akinek tanítványai 2-1-re legyőzték a világbajnoki ezüstérmes franciákat a németországi Európa-bajnokság keddi elődöntőjében.

A 63 éves szakember a meccs utáni nyilatkozatában arra hívta fel a figyelmet, hogy a sikerhez a futballistáinak minősége, valamint az általuk alkotott egységesség kellett. Azt mondta, a döntőbe jutáshoz nem az ő szakmai tudására volt szükség, hanem a játékosok „győzelem iránt érzett csillapíthatatlan vágyára”.

„A játékok a futballisták önbizalmán alapul. Úgy akarunk játszani, hogy a saját erősségeinket helyezük előtérbe, és láthattuk az Eb-n, hogy ez működik. A labdarúgók egyénileg fantasztikusak, de kollektív előnyünk származik ebből, mert minden mérkőzésen a közös cél eléréseért dolgoznak. És bizony nagyon nagylelkűek, amikor az erőfeszítésről és a munka elvégzéséről van szó” – fogalmazott De la Fuente.

A szövetségi kapitány szerint csapata az egyéni kvalitások mellett sokoldalú is, és ha ezt sikerül egyensúlyba állítani, akkor képesek azt a játékot játszani, amelyet majd a vasárnapi berlini döntőben is láthat a közönség, függetlenül attól, hogy ki lesz az ellenfél.

De la Fuente „zseniális villanásnak” nevezte Yamal 25 méterről szerzett gólját, mindemellett pedig meg-

védte saját döntéseit, amelyet korábban többen megkérdőjeleztek a keretbe behívott futballisták kapcsán.

„Minket semmi nem lep meg, mert tisztában vagyunk a lehetőségeinkkel, ezeket a játékosokat pedig jól ismerem, a döntéseimet ez alapján hozom meg. Én és a szakmai stábom tagjai tökéletesen tudjuk, hogy ki mögött milyen történet áll, és abban is biztosak vagyunk, hogy tudnak még fejlődni és jobbá válni” – fogalmazott.

Yamalról külön beszélve azt mondta, vigyázniuk kell az ifjú tehetségre. „Azt akarom, hogy ugyanezzel az alázattal dolgozzon, maradjon két lábbal a földön, mert ez kell a fejlődéséhez. Tanulnia kell még, de ehhez szüksége van az eddig látott hozzáállásra és profizmusra, valamint érettségre, amelyet a pályán is látunk tőle” – nyilatkozta a kapitány.

A franciákat irányító Didier Deschamps azt mondta, vállalnia kell a felelősséget a vereségért, de hozzátette, nem voltak elég hatékonyak a spanyol kapu előtt. Kylian Mbappé és Antoine Griezmann gyengébb formájáról a szakvezető úgy vélekedett, hogy mindkét futballista mögött hosszú szezon van.

„Különböző okokból, de tény, hogy nem állt rendelkezésünkre minden fegyverünk a támadásban. Ők ketten sem úgy játszottak, ahogyan általában szoktak, nem tudták a tudásuk 100 százalékát nyújtani, és a hosszú idény hajrájában nehézséget jelentett számukra igazán hatékonyan játszani” – nyilatkozta Deschamps.

„Egy nagyon jó spanyol csapattal találkoztunk,

amely megmutatta a benne rejlő és korábban is látott potenciált. Néhány dolgot csinálhattunk volna jobban egy olyan riválissal szemben, amely ennyire sokat birtokolja a labdát. Küzdöttünk a végsőkig, de megvannak a határaink, más okokból. Voltak nehézségeink, és ez volt a hatodik Eb-meccsünk, ezért talán az energiaszintünk is alacsonyabb volt, mint kellett volna” – zárta értékelését az 55 éves francia kapitány.

A spanyol csapat ünnepli győzelmét a Franciaország elleni Eb-elődöntős mérkőzés után.

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd.

Paks – Corvinul az Európa-liga 1. selejtezőkörében

A magyar labdarúgócsapatok közül elsőként a Magyar Kupa-győztes Paks kezdi meg szereplését a nemzetközi kupasorozatok 2024/2025-ös idényében, méghozzá az Európa-liga selejtezőjében. Az együttes és román ellenfele, a másodosztályú Vajdahunyadi Corvinul 1921 egyformán másodjára lép ki a kontinentális porondra.

A Paks 13 éve ugyanebben a sorozatban két kört is ment, igaz, mostani riválisa jóval erősebbnek tűnik, mint debütálása alkalmával az andorrai Santa Coloma, de a folytatásban kijött norvég Tromsønél már nem feltétlen. A vajdahunyadi gárda még többet várt arra, hogy ismét nemzetközi szinten mutassa meg magát, ugyanis az 1982-es UEFA kupa-szereplése óta – akkor a második fordulóban búcsúzott – indul újra az európai kupasorozatok valamelyikében.

A Paks keretében nagy változás nem történt, komoly távozója nem is volt, érkező oldalon nagyobb igazolásként pedig Ötvös Bence említendő, aki a kiesett Kisvárdát hagyta

ott. Az összeszokottság különösen sokat érhet Bognár György vezetőedző és csapata számára, amikor a szezon még nem kezdődött el.

A rivális viszont már lejátszotta első tétmérkőzését az új idényben, ugyanis múlt csütörtökön 3-0-ra kikapott a bajnok FCSB-től a román Szuperkupáért kiírt találkozón. A Corvinul 1921 esetében megtévesztő lehet, hogy csak a másodosztályban szerepel, mivel az előző idényben nemcsak – nagy meglepetésre története legnagyobb sikerét elérve – kupagyőztes lett Romániában, de másodikként feljutott volna az élvonalba is, csakhogy a klub nem magántulajdonban van, így nem léphetett fel az első osztályba, hiába vívta ki annak lehetőségét a pályán.

A találkozó, amelyet az M4 Sport élőben közvetít, 20 órakor a norvég Mohammad Usman Aslam sípjelére kezdődik. A visszavágót jövő csütörtökön Nagyszebenben rendezik, a továbbjutóra pedig a horvát HNK Rijeka vár a következő körben, míg a párharc vesztese az Európa-konferencialigába átkerülve a ciprusi AEK Larnacával méri össze a tudását.

Kiütéses győzelemmel indított az FCSB a BL-selejtezőben

Az FCSB 7-1-re legyőzte idegenben a San Marinó-i bajnok Virtus AC-t kedden, a labdarúgó Bajnokok Ligája első selejtezőkörének első mérkőzésén. Darius Olaru háromszor volt eredményes (a 6. percben büntetéből, valamint a 11. és a 37. percben), és egyaránt két-két gólt jegyzett Daniel Popa (22., 27.), valamint David Miculescu (70., 73.). A Virtus gólját Battistini szerezte a 86. percben.

Az FCSB összetétele: Târnovanu – Crețu (46. Antwi), Ngezana (46. Dawa), Haruț, Kiki – Șut (46. Alhassan), Edjouma, Olaru (61. Li-xandru) – Băluță (46. Miculescu), Popa, Phelipe.

A magyar bajnok Ferencváros a második selejtezőkörben kapcsolódik be a küzdelmekbe. Ellenfele a The New Saints és a Decsics párharc győztese lesz. A walesi és a montenegrói csapat első mérkőzésén a hazai pályán fellépő brit együttes került ki győztesen, 3-0-ra megnyerte a találkozót.

További eredmények az 1. selejtezőkörből: Panevezys – HJK Helsinki 3-0, Hamrun Spartans – Lincoln Red Imps 0-1, UE Santa Coloma – Ballkani 1-2, Vikingur Reykjavík – Shamrock Rovers 0-0.

Sikeres nagyszebeni Hungarikum Napok

Finom ételekben, italokban, kiváló muzsikában és kulturális műsorokban, napsütéses időben és kellemes kikapcsolódásban volt részük mindazoknak, akik meglátogatták július 5-7. között a nagyszebeni ASTRA Múzeum skanzenjében a 15. Hungarikum Napokat. A szabadtéri magyar fesztiválra több szomszédos országból érkeztek vendégek és fellépők.

Július 4-7. között több mint nyolcezen látogattak el a nagyszebeni skanzenbe. A kulturális műsorok több tízezer nézővel zajlottak a HÍD – Szebeni Magyarok Egyesülete és az ASTRA Múzeum által szervezett nyári gasztronómiai és kulturális magyar fesztiválon. Az eseményen fellépett Veszprém

tására, van közönség és utánpótlás a hagyományok és a hungarikumok ápolására Nagyszébenben és környékén.

A 15. Hungarikum Napok hivatalos megnyitójára csütörtökön, július 4-én 19 órától került sor a

közönséget. Szombaton a nyíregyházi Bokortanyák Egyesület tagjai, a szlovéniai Dobronaki Nótázók, a felvidéki Árvalányhaj népdalkórus, a Kovászna megyei Zöld Fenyő néptáncgyűttes és Konya Előd és barátai léptek színpadra.

Vasárnap a Nagyszebeni Citeracsoport koncertjét a felvidéki Dióhéj citerazenekar előadása követte. A nóták és népdalok kedvelői *Biró Éva*, *Fülöp Zoltán* és *Szőcs Lőrinc* műsorát hallgathatták.

A gyermekek színes és változatos foglalkozásokon vehettek részt a hétvégén a BoGAs gyerekkuckóval, a Kalibáskó Erdei Iskola pedig számos hagyományos tevékenységgel készült. Az őstermelők és kézművesek utcája igazi színfoltja volt a térség legismertebb szabadtéri, magyar eseményének. Több mint 50 árus érkezett szebbnél szebb és finomabb portékákkal az ország és Magyarország különböző településeiről.

Nagyszebeni főzőverseny

A szombati főzőversenyen incsiklandó illatokkal telt meg a skanzen. A résztvevő 28 csapat tagjai már kora reggeltől készítették a bográcsos fogásokat. Az elkészült

ételeket egy öttagú szakmai zsűri értékelt: elnökként *Kovács Sándor* olimpiai és világbajnoki aranyérmes Vesz-díjas mesterszakács, vitéz *Komlósi Mihály*, a Világ Gasztronómiai Szövetség elnökségi tagja, *Dull Zolt*, a nagyszebeni GulyásMaster tulajdonosa és főszakácsa, *Szerman Doru*, az ASTRA Múzeum részéről, valamint *Biró Gyuszi* nagyszebeni mesterszakács. A főzőversenyen a gulyás kategóriában első helyezést ért el a Sare și Piper csapat. A második helyet az Igazi Gulyás csapat érdemelte ki, míg a harmadikat a Dupla ZZ csapat tagjai nyerték el. A más hagyományos étel kategóriában az első helyen a Homo Novus II. csapat

végzett, a második díjat a Csík-szentmiklósi Hentes csapat vihette haza, a harmadikat pedig a Busóföldi Babfőzők.

Az esemény utolsó napján, vasárnap a zsűri tagjai főztek. A séfek a magyar konyha világát mutatták be az ételeikkel, amelyeket a látogatók megkóstolhattak. Tizenkétféle különböző fogás készült, köztük kakaspörkölt, malacpörkölt, magyaros nyúlves, nagyszebeni bográcsos, csöröge, baranyai sokcab gazdagon, haluska, kézműves sörben főzött mangalicapörkölt.

A Hungarikum Napok szervezője a HÍD – Szebeni Magyarok Egyesülete és az ASTRA Múzeum.

Város Vegyeskórusa, a Bokortanyák Lakosságáért Egyesület Nyíregyházáról, a Dobronaki Nótázók Muravidékről, Szlovéniából, az Árvalányhaj népdalkórus és a Dióhéj citerazenekar Felvidékről, Szlovákiából. Erdélyi előadók és együttesek is csatlakoztak hozzájuk.

Gazdag kulturális és családi műsorok

Az egyre inkább nemzetközivé növekvő fesztivál és a látogatók száma is azt bizonyítja, hogy igény van a magyar népi kultúra bemutatására,

nagyszebeni belvárosi Szentháromság római katolikus templomban, ahol ünnepi műsorral Veszprém Város Vegyeskórusa lépett fel. A résztvevőket *Brendus Réka*, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárságának fősztályvezetője, *Karácsonyi Zolt*, az RMDSZ kultúráért felelős ügyvezető alelnöke és *Serfőző Levente*, a HÍD Egyesület elnöke, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület alelnöke köszöntötte.

Az Erdélyi Dudás Rend pénteken és szombaton koncertekkel és középkori játékokkal szórakoztatta a

EU: a srebrenicai népirtás az európai történelem egyik legsötétebb pillanata volt

A srebrenicai népirtás a modern európai történelem egyik legsötétebb pillanata volt, a megbékéléshez közösen kell hidakat építeni – jelentette ki Josep Borrell, az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselője, valamint Várhelyi Olivér szomszédspolitikai és bővítési biztos a megszállás évfordulójára szedán kiadott közös nyilatkozatban.

A július 11-i évfordulóhoz igazítva közzétett nyilatkozatban hangsúlyozták: kötelesség tisztelettel adózni annak a több mint 8300 fiúnak és férfinak az emléke előtt, akiket 29 évvel ezelőtt gyilkoltak meg a bosznia-hercegovinai Srebrenica körüli hegyekben.

„Felszólítjuk a vezetőket, hogy utasítsák el a megosztó retorikát, cselekedjenek igazságosan és bizalommal, valamint éljenek a párbeszéd és a jog eszközeivel” – fogalmaztak.

A múlt sebeinek begyógyításához „el kell ismerni és tanítani kell a történelmi tényeket, tisztelni kell az áldozatok előtt és emlékezni kell rájuk”. Továbbá azonosítani kell azokat, akik még mindig bujkálnak, hogy minden elkövetőt bí-

róság elé lehessen állítani. „Ez kulcsfontosságú ahhoz, hogy szembenézzünk a népirtáshoz vezető gyűlölet gyökereivel” – hívták fel a figyelmet.

Szavaik szerint közösen kell hidakat építeni a megbékéléshez. „Nincs helyük közöttünk azoknak, akik tagadják a népirtást, megpróbálják átírni a történelmet, és dicsőítik a háborús bűnösöket” – fogalmaztak.

Emlékeztettek: az Európai Tanács márciusban úgy határozott, hogy megkezdik az uniós csatlakozási tárgyalásokat Bosznia-Hercegovinával. Ez – mint kiemelték – kulcsfontosságú lehetőség a demokráciát, a jólétet és a biztonságot erősítő reformok előmozdítására, és közelebb hozza az országot az uniós tagsághoz.

„Újra megerősítjük egyértelmű elkötelezettségünket Bosznia-Hercegovina mint egységes és önálló ország jövője mellett az Európai Unión belül” – tette hozzá közleményében az uniós diplomácia vezetője és a bővítési biztos.

A szerb határ közelében található Srebrenica a délszláv háború során az ENSZ védelme alatt állt, ezért a környék muszlim – bosnyák – lakossága ott keresett menedéket. A boszniai szerb erők 1995 júliusában

elfoglalták a várost, majd néhány nap alatt mintegy nyolcezer bosnyák férfit és fiút mészároltak le. A

vérontást, amelyet a hágai Nemzetközi Törvényszék népirtásnak minősített, a második világháború

utáni időszak legszörnyűbb európai tömeggyilkosságaként tartják számon. (MTI)

Magyarország javaslatcsomagot terjesztett elő az európai elektromobilitás fejlesztésére

Magyarország 11 pontos javaslatcsomagot terjesztett az uniós Versenyképességi Tanács elé az elektromos autózásra való átállás felgyorsítása érdekében – mondta a nemzetgazdasági miniszter szerdai budapesti sajtótájékoztatóján.

Nagy Márton hangsúlyozta: szükség van az európai elektromobilitás fellendítését támogató intézkedések összehangolására, mert jelenleg az egyes tagállamok különböző stratégiákat valósítanak meg.

A javaslatokat ismertette a nemzetgazdasági miniszter kiemelte, hogy fejleszteni kell a töltőinfrastruktúrát, a szabályozási terhek enyhítésével kell elősegíteni a versenyképesség növekedését, valamint a zöldátmenet során a technológiássemleges eljárásokat és a körforgásos gazdaságot kell előtérbe helyezni. Nagy Márton felidézte: a Versenyképességi Tanács keddi ülésén előterjesztett javaslatok a közös európai fellépést szorgalmazzák, támogatják az európai versenyképességet és a zöldátállást.

A töltőhálózat a szükségesnél sokkal lassabban épül ki, ezért a magyar javaslatok között egyebek mellett szerepel, hogy 50 kilométerenként létre kell hozni elektromos töltőállomásokat, illetve a benzin-kutak 80 százalékánál biztosítani kell elektromos töltőegységeket.

A nyilvános töltőhálózat fejlesztésére uniós szintű támogatási programra van szükség, a háztartási töltőállomások kialakításához pedig 900-1500 euró támogatás bevezetését indítványozzák – tette hozzá a nemzetgazdasági miniszter.

Támogatást kell adni az elektromos járművek vásárlásához, Magyarország minden európai uniós áll-

lampolgár számára 4500 eurós hozzájárulást javasol – közölte Nagy Márton.

Különösen fontosnak nevezte a használt elektromos járművek vásárlását és lízingelését, amit egyedi támogatások bevezetésével kell ösztönözni.

A nemzetgazdasági miniszter kitért az európai flottafelújítási rendszer bevezetésére, ami a vállalatok esetében segítené elő a közepes és nehéz elektromos tehergépjárművekre, autóbuszokra és távolsági buszokra való átállás felgyorsítását.

Nagy Márton kiemelte: a javaslatcsomag indítványozza a többi között az akkumulátorok vagy azok részeinek cseréjére vonatkozó technológiássemleges eljárások elősegítését, valamint a használt akkumulátorok kötelező újrafeldolgozását és megbízhatósági tanúsítvány bevezetését.

A megvalósítás, illetve az erősebb koordináció érdekében Magyarország rendszeresen ülésező munkacsoport létrehozását indítványozza, valamint elektromobilitásról szóló törvény megalkotását javasolja az Európai Bizottságnak. A miniszter ezt azzal indokolta, hogy az elektromos átállás a versenyképesség szíve, meghatározza az európai ipart.

Kérdésre válaszolva a miniszter azt mondta, hogy a szükséges keret mintegy 100 milliárd eurós nagyságrendű lehet.

Nagy Márton a kínai elektromos autóimportot terhelő átmeneti büntetvámok bevezetésével kapcsolatban úgy fogalmazott: azon túl, hogy a magyar kormány nem támogat protekcionista, piacorklózó intézkedéseket, ez a lépés kereskedelmi háború kibontakozását jelentheti, ami egyik félnek sem lenne jó. (MTI)

Franciaországból kiutasítottak egy szenegáli radikalizálódott imámot

Gérald Darmanin francia belügyminiszter szerdán bejelentette, hogy előállítottak az ország északkeleti részén egy „radikalizálódott imámot”, akit ki is kitoloncnak Franciaországból.

Az imámot azzal vádolják, hogy diszkriminatív prédikációkat tartott, különösen a nőkkel szemben.

„Ma reggel sikerült előállítanunk egy szenegáli radikalizálódott imámot, és még ma ki is toloncoljuk” – mondta a tárcavezető az Európai kereskedelmi rádió és a CNews hírtévé közös műsorában.

„Az imámot ma reggel 7 óra 20 perckor tartóztatták le az otthonában, és a (Párizstól 180 kilométerre délkeletre található) troyes-i rendőrségre vitték, ahol át-

adnak neki egy miniszteri kiutasítási végzést” – idézett az AFP hírügynökség egy rendőrségi forrást, amely megerősítette, hogy a férfit a nap folyamán a párizsi Roissy repülőtérrel induló egyik járattal eltávolítják az országból.

„Az imám prédikációiban azt hirdette, hogy a nőknek otthon a helyük, s hogy a muzulmánoknak nem szabad nem muzulmánokkal keveredniük. Ilyen embereknek semmi keresnivalójuk a köztársaság területén” – hangsúlyozta Darmanin.

„Mostantól kezdve a (a 2023 végén elfogadott új) bevándorlási törvénnyel és az általam betervezett, szeparatizmus elleni törvénnyel lehetőségünk van arra, hogy a radikalizálódott imámokat 24 órán belül kiutasítsuk” – mondta a tárcavezető. (MTI)

Árverés

Szászrégenben, az Adó- és Pénzügyi Osztály Mihai Viteazu u. 2. szám alatti székhelyén 2024. július 24-én 11 órakor

nyilvános árverésen

értékesítik az alábbi javakat:

– Inherholz Raimann KS230 típusú többpengés körfűrész rossz állapotban (rozsdás és hiányoznak alkatrészei), kikiáltási ára 4.947 lej; Toyota LPE200/8 típusú elektromos raklapemelő rossz állapotban (rozsdás és hiányoznak alkatrészei), kikiáltási ára 2.968 lej.

A kikiáltási ár a becsérték 50%-a (harmadik árverés).

A fenti javak az adós ULM ROBERTO FOREST KFT. tulajdonát képezik.

– 2000-es Volkswagen haszonjármű, alvázszáma WV1ZZZ70ZYH100955, rendszáma MS-02-SLD. Az autó az adós PROFESSIONAL BUILT KFT. tulajdonát képezi, a kikiáltási ár 7.087 lej, a becsérték 50%-a (negyedik árverés).

– Miwe Econo 3.0 kemence, kikiáltási ár 16.906 lej; CC 30 2v típusú mixer, kikiáltási ár 2.238 lej; B40 F típusú krémkeverő gép, kikiáltási ár 6.216 lej; Suprema típusú csomagológép, kikiáltási ár 2.238 lej; EMP 3001-16 típusú kenyérszeletelő, kikiáltási ár 1.989 lej; Easy 500/100 típusú kenyértészta-adagoló, kikiáltási ár 3.730 lej; zöldségfeldolgozó gép, kikiáltási ár 746 lej; GN650TN N típusú fagyasztószekrény, kikiáltási ár 1.492 lej; EKL 864 típusú kelesztőgép, kikiáltási ár 1.492 lej. A fenti javak a DOBOS ANDREMAK KFT. tulajdonát képezik. A kikiáltási ár a becsérték 50%-a (harmadik árverés).

– 2001-es Mercedes Benz Vito gépkocsi, alvázszáma VSA6380941340723, rendszáma MS-12-GSR, kikiáltási ár 3.981 lej, az adós MAGNUM CHARTA KFT. tulajdona. A kikiáltási ár a becsérték (első árverés).

A 2015. évi 207-es, a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i pontja előírásai alapján felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót legkésőbb egy nappal az árverés időpontja előtt.

Akik érdekeltek a vásárlásban, jelenjenek meg az árverésen a megszabott helyen és időben, és legkésőbb egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: vásárlási ajánlat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló irat – a pénzt a Szászrégeni Kincstárba az IBAN RO64TREZ477506701XXXXXX számlára kell átutalni, adószám 4322653, címzett a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály –, kifizetési nyilvántartási szám: 82630032400000000000205 (Ulm Roberto Forest Kft.), 82630032300000000000206 (Professional Built Kft.), 82630032400000000000207 (Dobos Andrema Kft.), 82630032400000000000208 (Magnum Charta Kft.), vagy mutassanak be banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-áról; az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazása, romániai jogi személyek esetén a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolata, külföldi jogi személyek esetén a bejegyzési okirat román nyelvű fordítása, romániai magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolata, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Jelen hirdetés kifüggesztésének időpontja: 2024. július 11.

A hirdetést kifüggesztik a Szászrégeni Adó- és Pénzügyi Osztály székhelyén, Szászrégenben, Dédán, Marosfelfaluban, a polgármesteri hivatalban, az adósok székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján.

Bővebb felvilágosítás a 0265/512-591-es telefonszámon (adóbegyűjtő és végrehajtó iroda).

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Stafa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0

médiatér

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK szobafestést, mázó-
lást, fali-, padlócsenpe-, lamináltpar-
kett-rakást garanciával. Tel.
0746-552-473. (23461-I)

TETŐJAVÍTÁS, kültéri, beltéri festés,
limlom elhordása, bármilyen javítás,
kedvezmény 12%. Tel. 0759-645-
413. (23378)

MEGEMLÉKEZÉS

„Olyan csönd van így nélkülöd,
hogy szinte hallani,
amit még utoljára akartál mondani.”

(Váci Mihály)

Fájó szívvel emlékezünk a
marosvásárhelyi

VARRÓ LILLÁRA

szül. Gál,

a drága édesanyára, nagymamára,
testvére elhalálozása negyedik
évfordulóján. Nyugodjon békében!
Szeretted. (23466-I)

Mindenki szerette, mindenkit szeretett, de nagy bánatunkra,
szerettünk,

SZABÓ ILONA

immár 5 éve, 2019. július 11-én elhunyt szeretted mellé távozott.
Mi, hátramaradt szeretted – két fia, hat unokája, négy dédunokája,
menye – szeretetteljes kegyelettel őrizzük emlékét.
Nyugodjon békében! (23462-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy

BENŐ MÁRIA

szül. Biró

2024. július 8-án, életének 83. évében csendben eltávozott. Drága
halottunktól a marosvásárhelyi református temetőben veszünk
végső búcsút 2024. július 13-án, szombat délelőtt 10 órakor.

A virrasztás a temetés előestéjén lesz ugyanott, 18 órától.

Gyászolják: fia, testvérei, unokája és családjuk,
ismerősei, jó szomszédai.

Drága emléke szívünkben örökké élni fog! (23472-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Öszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló
családnak szeretett, igaz barátunk,

MULT ISTVÁN

elhunyta alkalmából. Emléke legyen áldott, nyugodjon békében!

A Bakó család. (23463-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik a drága feleségnek,
édesanyának, a szőkefalvi születésű

KÖPECZI ÉVÁNAK

– volt tanítónő, igazgató, szül. Szabó –

a temetésén részt vettek, virággal, üzenettel vigasztaltak, lélekben
velünk voltak, fájaldunkban osztoztak.

Külön köszönetet mondunk mindazoknak, akik segítséget
nyújtottak számunkra e nehéz napokban. Nyugodjék békében,
emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (23233-I)

ÚJDONSÁG a Dora Optics-nál!

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAPBÓL
TÁMOGATOTT TÉRÍTÉSMENTES (INGYENES)
JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁS:

- SZEMÉSZET*
- GASZTROENTEROLÓGIA
- FÜL-ORR-GÉGÉSZET

A TÉRÍTÉSMENTES SZOLGÁLTATÁSOK
IGÉNYBEVÉTELÉHEZ SZÜKSÉGES IRATOK:

- HÁZIORVOS VAGY MÁSZAKORVOS
ÁLTAL KIÁLLÍTOTT BEUTALÓ
- TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KÁRTYA
- SZEMÉLYAZONOSÍTÓ IGAZOLVÁNY

*csak a finanszírozási szerződésbe foglalt orvosok

TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÁSOK:

- SZEMÉSZET
- SZÍVGYÓGYÁSZAT
- ÁLTALÁNOS SEBÉSZET
- ÉRSEBÉSZET
- PLASZTIKAI SEBÉSZET
- ENDOKRINOLÓGIA
- TÜDŐGYÓGYÁSZAT
- LABORVIZSGÁLAT

Marosvásárhely; Cukorgyár utca, 18D szám

Tel: 0771 195340

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234	• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Fogasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Dora Optics - 0733-553-976	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Rendőrség - 0265/202-305	• Dora Medicals - 0265/212-971	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Radiológia, echográfia - 0265/222-446	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Dr. Jeremiás István - 0740-083-077	- 0744-282-710
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0365/404-664	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110	• Prefektúra - 0265/266-801	• koporsók, kellékek, - 0745-606-215
	• RDS-RCS - 0365/400-401	• koszorúk - 0745-606-269
	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	és halottszállítás - 0758-047-604
	- vidék - 0265/929	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
	• Delgaz Grid - 0265/200-928	- 0265/262-907
	- 0800/800 928	
• Optika-Optofarm - 0265/212-304	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702	
- 0265/312 436	- közönségszolgálat - 0265/208-888	
- 0265/250-120	- központ - 0265/208-800	
- 0265/263 351	- 08008-208-888	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A metszés zsebkönyve

Gombászok kézikönyve

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!

Hírdesszen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!